

Uğur Kurt davasında cezasızlıkta ısrar

CEMEVİ bahçesinde polis tarafından vurularak öldürülen Uğur Kurt'un, AYM'nin "yaşam hakkı ihlali" kararı sonrası görülen davasında savcı yine "taksir" dedi. Polis Sezgin Korkmaz için 2 yıldan 6 yıla kadar hapis ceza istendi. Sezgin'e daha önce verilen 1 yıl 8 ay hapis cezası 12 bin 100 lira para cezasına çevrilmişti. **s.3**

Fotograf: Kişisel arşiv

Şimşek'in umudu vatandaşın yükü!

İSPANYA KAPISINDA

Hazine Bakanı Şimşek, yabancı sermayeyi Türkiye'ye ikna etmek için gezilerini sürdürüyor; Suudi Arabistan, New York ve Londra'nın ardından gittiği İspanya'dan 'umutlu' mesajlar verdi.

TAVİZLERİN BEDELİ!

Şimşek'in beklediği rağbeti bulamadığını söyleyen Prof. Dr. Hayri Kozanoğlu, "Yabancı sermayeye ciddi tavizler vermenin emeğiyle geçiren kesimlere ciddi bedelleri olacaktır" dedi. **s.5**

KARA DÜZEN / Nuray Sancar'ın yazısı sayfa 2'de

BÜTÇE SİYASAL BİR BELGEDİR
Yücel Demirel'in yazısı sayfa 7'de

ABD planına İsrail'i ikna turu

Fotograf: AA

ABD, Gazze için yaptığı plana İsrail hükümetini ikna etmek için Güvenlik Danışmanı Sullivan'ı İsrail'e gönderdi. Netanyahu "Gazze'de savaşı sürdürmeye kararlıyız" dedi. Planda Gazze halkının söz hakkı yok! **s.9**

Evrensel'e 20 bin TL ceza

OSMANIYE 2. Asliye Hukuk Mahkemesi, Cumhuriyet Savcısı M. B'nin kendisini muayene edemeyeceğini belirten doktoru tehdit ettiği iddialarını haberleştirdiğimiz için açtığı davada gazetemize 20 bin TL ceza verdi. **s.11**

'Rüzgârlı Mimas Uyanmazsa' üzerine

KİTABI üzerine Özer Akdemir, "Bu öyküler de aslında yaşamın içinden, emek ve ekoloji mücadelesinin ortak öyküleri. Bunları zaten istesen de ayıramazsın" diyor. **s.10**

İŞÇİ HUKUKU
İzzettin Önder'in yazısı sayfa 6'da

Bosna-Hersek'te medya özgürlüğü geriliyor

Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI)
Avrupa Savunuculuk Sorumlusu Jamie Wiseman'ın yazısı sayfa 11'de

DEMİRKUBUZ BU KEZ 'HAYAT'A BİR ŞANS VERİYOR
Şenay Aydemir'in yazısı s.10'da

YİNE MADEN YİNE ÖLÜM

Fotograf: AA

Ucuz, kolay, kuralsız çıkarılabilecek her damar sonuna kadar zorlanıyor. İşçi canı da doğa da hiçe sayılırken maden cinayetleri sürüyor; hükümet "kader" deyip geçiştiriyor!

YETİM BIRAKAN KROM MADENİ

DENİZLİ Acıpayam'da krom madeninde göçük meydana geldi. İşçi Mustafa Karahan ile Maden Mühendisi Kadir Özer hayatını kaybetti. Aynı madende 2022'i mayısında yaşanan göçükte de Operatör Ali Rıza Kut ölmüş, geride 6 çocuğu yetim kalmıştı! **s.4**

Düşük ücret, sendika düşmanlığı, işçi kanı üzerinden yükselen zengin 100'le sınırlı değil. İktidarnın yol verdiği maden şirketleri de 'acımasız' bir doğa talanı ve emek sömürüsü ile serpiyor.

SADECE 16 BİN TL

METALÜRJİDEN uçak yapımına birçok sektörde kullanılan değerli krom madenini çıkaran işçilerin aldığı ücret, geçen ay yapılan 2 bin liralık zam sonrası sadece 16 bin TL. "Madenciler en az iki asgari ücret alacak" düzenlemesi bu madende de karşılıksız! **s.4**

SÜREKLİ ÖLÜM

MADENDE iş cinayetleri aralıksız sürüyor. Geçen yıl 105 madenci iş cinayetine kurban gitti. Bu yıl sayı, son yaşananla birlikte 40'ı aştı. Soma'da 2014'te, 301 madencinin hayatını kaybettiği patlamanın ardından hükümetin verdiği sözler unutuldu, gerçek anlamda hiçbir önlem alınmadı. Maden Mühendisleri Odası, "Sorumlu belli" dedi. **s.4**

İŞÇİLER ÖLÜMÜN NASIL DÖŞENDİĞİNİ ANLATTILAR

GÖÇÜĞÜN yaşadığı madende çalışan iki işçi gazetemize konuştu. Anlattıkları bugüne kadar defalarca duyduğumuz, daha fazla maden üretimi için işçi canını hiçe sayma tutumunun tekrarı:

"Son dönemde üretim baskısı iyice arttı. Ayda en az 4 bin ton maden istiyorlar."

"Sürekli 'maden, maden' diye sıkıştırılıyorduk, sürekli yerin bir kademe altına gidiyorduk."

"Biz 'dolgular yarım, dayanma gücü zayıf, sakat' diyorduk, onlar 'sağlam' diyordu."

"Tek ateşçinin olduğu bir aynada 5 dinamit patlatılabilir. Bunlar 8-10'u buluyorlardı." **s.4**

Koska Helva'nın işçisine zehri: Hırsızlık damgası

Fotograf: Eylem Nazhar/Evrensel

İstanbul'da 16 sendikadan Özak'la dayanışma eylemi

'TALEPLERİ SAHİPLENİYORUZ'

FARKLI işkollarından 16 sendika, Kadıköy'de bir araya gelerek, "Urfada direnişte olan Özak işçilerinin taleplerini sahipleniyoruz" dedi. İstanbul İktisadi ve Sosyal Üniversitesi'ndeki Özak fabrikası önündeki eyleme ise Öz İplik-İş Sendikası temsilcileri engel olmak istedi.

DAYANIŞMA BÜYÜYOR

ÖZAK Tekstil işçileri direniş alanından, "Buradayız, vazgeçmeyeceğiz" diye seslenirken, direniş alanına emek ve demokrasi güçlerinin destek ziyaretleri sürüyor. Öte yandan uluslararası dayanışma da büyüyor. **s.8**

URFA İŞÇİSİ TARİH YAZIYOR / Deniz Kar'ın izlenimi sayfa 8'de

İSTİFA ET KOD DEĞİŞSİN

KOSKA'da, sendikalaşan işçiler, 'taciz' ve 'hırsızlık' damgası taşıyan Kod 44 ve Kod 46 ile işten atılıyor. Kod 44 ile atılan işçilerden biri: "6 senelik tazminatım içeride kaldı, işsizlik maaşını alamıyorum, iş bulamıyorum. Bari kodu değiştirin dediğimde 'İstifa et' diyorlar".

İŞÇİLERE GÖZDAĞI

KOD 44 ve 46'nın patronların sopasına dönüştüğünü söyleyen Avukat Ahmet Ergin: "İşçiler bu kodlarla çok fazla mağdur ediliyor. Patronlar sendikalaşmayı engellemek ve işçilere gözdağı vermek için kullanıyor. Sizi işleyen bu kodlar ise işçiler için kabusa dönüşüyor." **s.6**

Mecliste mangala işçilerden tepki

Yerel seçimlere "özü başımıza gireceğiz" (yalnız başımıza) diyen Akşener'in partisinde istifalar durmak bilmiyor.

TBMM'de bütçe görüşmeleri sürerken AKP Milletvekili Suna Keleşli'nin düzenlediği mangal partisine işçiler öfkeli: "Biz açlık sınırında çocuk bakmaya çalışırken bütçe belirleyen vekillerin mangal partisi vermesi resmen bizimle dalga geçektir." **s.7**

ISSN 1308-3376
9 771308 337006

YAŞAMIN İÇİNDEN

Eğitimin
yükü
ailelerde

TÜİK'in açıkladığı "eğitim harcamaları istatistikleri"ni değerlendiren CHP Genel Başkan Yardımcısı Suat Özçağdaş, "Geçtiğimiz yıllarda yüzde 20-21'lerde olan hanehalkı eğitim harcamaları, 2022 yılı itibarıyla yüzde 10'a kadar geriletilmiştir. Eğitime yapılan kamu harcamaları giderek azalırken, eğitimin maddi ve manevi yükü ise ailelerin sırtına yüklenmiştir" diye konuştu. (ANKARA)

Hava
kirliliği
arttı

İSTANBUL'da hava kirliliği kış aylarıyla birlikte arttı. Kadıköy-Göztepe, Esenyurt, Mecidiyeköy ve Kağıthane'de hava kirliliğinin yoğun olduğunu belirten Prof. Dr. Hüseyin Toros, "Şehirleşme arttıkça, şehirdeki araç sayısı arttıkça, sanayi tesisleri arttıkça, ısınmada kömür gibi fosil yakıt kullanılıyorsa meteorolojik şartlara bağlı olarak hava kirliliği oranı değişkenlik arz ediyor" dedi. (İSTANBUL)

AKP'den
Ankaragücü
ziyareti

AKP Ankara Milletvekili Fuat Oktay ve beraberindeki AKP Milletvekilleri Jülide Sarıeroğlu, Kurtcan Çelebi, Zeynep Yıldız, Asuman Erdoğan, Fethan Baykoç ve Asuman Erdoğan, MKE Ankaragücü Kulübünü Beştepe Tesislerini ziyaret etti. Ziyaret sonrası konuşan Oktay, "Cumhuriyetimizin yapı taşlarından olan MKE Ankaragücü'nü linç kampanyasına tabi tutmamak gerekir" dedi. (ANKARA)

İki taraftara
'darp
davası'

BURSA'da 5 Mart 2023'te oynanan Bursaspor-Amedspor karşılaşmasında, maçtan sonra Amedspor'un soyunma odasına girerek Kaleci Cantuğ Temel, Oyuncu Anıl Şahin ile Kulüp Yöneticisi Ömer Elaldı'yı darbettikleri iddia edilen 4 şüpheli hakkındaki soruşturma tamamlandı. Bursa Cumhuriyet Savcılığı, 2 kişiye "spor alanları içerisinde müşterilere yönelik kasten yaralama suçu"ndan dava açtı. (BURSA)

'Tüm sağlık harcamaları devlet tarafından karşılanmalı'

Meclis Genel Kuruluna gelmesi beklenen 2024 Sağlık Bakanlığı bütçesine dair açıklama yapan TTB, sağlık harcamalarının yüzde 73'ünün hanehalkları tarafından gerçekleştirildiğini vurgulayarak, "Devlet elini halkın cebinden çekmeli, sağlık harcamaları hanehalkları tarafından değil tamamı devlet tarafından, genel bütçe içinden karşılanmalıdır" dedi.

'ÖNCELİK KORUMAK OLMALI'

2024 yılı bütçe görüşmeleri Mecliste devam ediyor. 2024 yılı için teklif edilen bütçe 11 trilyon 89 milyar 37 milyon 425 bin TL. Bütçeden sağlığa ayrılan pay 1 trilyon 650 milyar TL. Rakamlar büyük ancak asıl sorun bütçenin nereye harcandığı. Türk Tabipleri Birliği (TTB) Meclis Genel Kurulunda görüşülmesi beklenen Sağlık Bakanlığı bütçesine dair Ankara'da açıklama yaptı.

Burada konuşan TTB İkinci Başkanı Ali İhsan Ökten, Sağlık Bakanlığının bütçe teklifinde yüzde 28.5'in koruyucu sağlık hizmetlerine ayrıldığını belirtti. Ökten, "Önceliğin 'koruyucu sağlık hizmetleri'ne verilmesi hem toplumun sağlığının geliştirilmesi hem de korunmasının öncelikli olması gerekmektedir. Tedavi edici ve koruyucu sağlık hizmet oranlarına ayrılan bütçe tersine çevrilmediği sürece sağlıklı bir toplum yaratmak mümkün olmayacaktır" dedi.

'HALKTAN ÜCRET ALINMAMALI'

Ülke genelindeki toplam harcamalar içinde sağlık hizmetleri için gerçekleşen harcamalardaki payın da önemli oranda azaldığını vurgulayan Ökten şöyle

Fotoğraf: Evrensel

devam etti: "TÜİK tarafından 7 Aralık 2023 tarihinde yayımlanan 'sağlık harcamaları istatistikleri 2022' verilerine göre, toplam sağlık harcamalarının GS-YG içindeki payı yüzde 4'e düşmüştür. Oysa, bu orantı 2019 yılında bile yüzde 4.7 idi. Bununla birlikte, toplam sağlık harcamalarının yüzde 73'ü hanehalkı tarafından gerçekleştirilirken devletin payı yüzde 27'nin bile altındadır. Bu durum kabul edilemez. Oluşumundan her harcamasına kadar tüm aşamalarda toplumun denetleyebildiği bir bütçe hazırlanmalıdır. Sağlık Bakanlığı bütçesi, genel bütçenin en az yüzde 15'i olmalıdır. Sağlık hizmetleri harcamalarında merkezi devlet harcamalarının payı ar-

tırılmalı, SGK ve hanehalkları harcamalarının payı azaltılmalıdır. Katkı-katılım, ilave ücret gibi hiçbir ad altında halktan sağlık hizmetleri için ücret alınmamalıdır. Bütçe oluşturulurken çalışanlar ciddi miktarda vergilerle ezilmeli, vergiler asıl olarak özel sermayeden karşılanmalıdır. Hem sağlık sisteminde hem de sağlık sisteminin yürütüleceği bütçede koruyucu sağlık hizmetleri öncelenmelidir. HPV ve grip gibi aşular da dahil tüm aşular parasız olmalıdır. Devlet elini halkın cebinden çekmeli, sağlık harcamaları hanehalkları tarafından değil tamamı devlet tarafından, genel bütçe içinden karşılanmalıdır." (ANKARA/EVRENSEL)

TTB'DEN ÇALIŞTAY: ŞİDDETE ÇÖZÜM ARANACAK
Saldırı örgütlü, iktidar geçiştiriyorKübra KIRIMLI
Ankara

SAĞLIKTA şiddet durumu. Öyle ki son bir haftada 5 ayrı sağlık merkezinde 5 hekim darbedildi.

Sağlık Bakanlığının çözüm olarak sunduğu 'Gri Kod' uygulaması da henüz hayata geçirilmedi. Daha önce sağlıkta şiddete karşı yasa teklifi hazırlayan TTB, şimdiki çalıştay düzenliyor. Bugün başlayan ve yarın da devam edecek olan çalıştaya dair bilgi veren TTB Merkez Konsey Üyesi Doktor Alican Bahadır, şiddetin nedenlerini irdeleyip, buna karşı mücadeleyi büyütme amaçladıklarını söyledi.

'ÇARKLARIN DÖNMESİ İÇİN...'

Şiddet aslında her yerde. Geride bıraktığımız hafta Hakem Halil Umut Meler, sahada saldırıya uğradı. Saldırı sonrası Adalet Bakanı Yılmaz Tunç, "6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizlik

Alican Bahadır

Konsey Üyesi Doktor Alican Bahadır, "Hakem de bugün biz hekimler gibi bir emekçi. Buradan bir kıyas yapmaktan öte şunu sormak lazım" diyerek şunları söyledi: "Sağlıkta şiddet neden var? Sebepleri neler? Kamu otoritesi ne yapmalı? Bugün kamu otoritesi var olan durumun

ekonomi politikğine uygun hareket ediyor. Sağlık sistemini kuranlar biliyorlar ki çarkların dönmesi için hekimlerin baskı altında olması, şiddetin bitmesi, şiddete karşı duranların cezalandırılması gerekiyor. Bu yüzden

iktidar sağlık emekçilerine ve hekimlere yönelik şiddete alakasız kalıyor. Bu yüzden yeterli önlemler alınmıyor. Bu bir tercih sebebi 30 Kasım'da TTB MK üyelerine hatta tüm topluma yapılan hukuksuzluk da bunun bir parçası aslında"

YASA TEKLİFİ
HÂLÂ BEKLİYOR

Son bir haftada Siirt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Balıkesir Edremit Devlet Hastanesi

acil servisi, İzmir Menemen Devlet Hastanesi, İzmir Bayraklı Şehir Hastanesi ile Gaziantep Şehit Kamil 7 No'lu Aile Sağlığı Merkezinde 5 hekim darbedildi. Üstelik bunlar yalnızca haberlere yansyanlar. Doktor Alican Bahadır da gerçekte yaşananların yansyanlardan daha fazla olduğunu altını çizdi. Bahadır, "Biz biliyoruz ki sayı daha fazla. Meslektaşlarımız, işe giderken şiddet yaşama kaygısı taşıyor. Biz sağlıkta şiddetin hekimlere dönük örgütlü bir saldırı olduğunu biliyoruz. Ne yazık ki kamu otoritesinin tepkisizliği, tweetle geçiştirilmesi, şiddeti oluşturan nedenleri sorgulanmıyış, yeterli önlemlerin alınmıyışı ya da önlemler alacağız deyip dişe dokunur bir şey yapılmaması söz konusu. Dahası şiddet olgusunu normalleştirip hayatımızın bir parçası haline getirdiler" diye konuştu.

TTB olarak sağlıkta şiddetin önlenmesi konusunda yıllardır çalışmalar yaptıklarının altını çizen Doktor Bahadır, "Sesiz kalmayacağız. Sağlıkta şiddete dair hazırladığımız yasa teklifimizi dile getiriyoruz. Yasa teklifimiz ile sağlık alanında şiddeti önleyecek düzenlemeleri öneriyoruz. Siyasi partilerle de temas halindeyiz" dedi.

ÇALIŞTAY BUGÜN BAŞLIYOR

Şiddetin nedenleri ve çözüm önerileri konusunda sağlık camiasında tartışmalar da yürüttüklerini ifade eden Dr. Bahadır, bugün başlayacak ve yarın da devam edecek olan çalıştaya dair bilgi verdi: "Ankara'da Sağlıkta Şiddet Çalıştayı düzenleyerek şiddetin nedenlerini irdeleyip, şiddetin karşısında mücadelemizi büyütme amaçladığımız bir çalıştayı düzenliyoruz. 16-17 Aralık 2023 tarihlerinde yapılan çalıştaya tüm sağlık emekçilerini bekliyoruz."

Fotoğraf: Evrensel

GÜNLÜK 16 Aralık 2023 Cumartesi / Sayı: 6135

evrensel

Günlük Yaygın
Sürel GazeteBülten Basın Yayın Reklamcılık
Tic. Ltd. Şti. Adına Sahibi:
Kürşat Yılmaz
Genel Yayın Yönetmeni:
Hakkı Özdal

Yazı İşleri Müdürü:

İsmail Muzaffer Özkurt

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

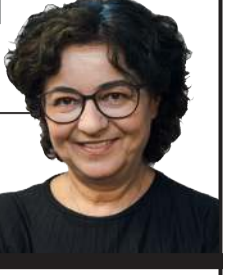
Görkem Kinacı

Haber Müdürü:

İsmail Cem Şimşek

Yönetim Yeri: Adres: Mehmet Akif Ersoy Cad. Mehmet Çıbbıç İş Merkezi No: 2 K: 2 İşyeri
No: 21 Şirinevler/B.Evler-İSTANBUL Tel: 0212 909 48 01 Fax: 0212 654 15 04 Dağıtım: Turkuvaz
Dağıtım Pazarlama A.Ş. Banka Hesap No: Bülten Basın Yayın Reklamcılık Tic. Ltd. Şti.
TEB Yeşilköy Şubesi IBAN: TR83 0003 2000 0540 0000 2600 57

Ankara: (Birkan Bulut) Karanfil Sokak, No: 11/16 Kızılay Tel: (0312) 4194480 Faks: 4194483 İzmir: (Özer Akdemir) Döğuzlar Mah. Gaziler cad. No: 133 D:701 Kapılar Tel: (0232) 4457020 Faks: 4845755 Adana: Cemal Gürsel Caddesi Ali Hikmet İş Hanı Kat:2 No: Tel-Faks: (0322) 3631016 Almanya/Köln: (Serdar Derventli) Tel: (0049) 2215108970-71 / 2219131271 Faks: 2219131269 Fransa/Paris: (Yıldız Eren) Tel: (0033) 148240473 Faks: 142469227 İngiltere: Tel: (0044) 2072758440 Faks: (0044) 2072757245 İstanbul Baskı: Kuzey Veb Ofset San. Tic. Ltd. Şti Tayakadın Mah. Yassıören Cad. No:75/1 Arnavutköy/İstanbul Tel: 0212 682 61 62 Adana Baskı: Arslan Güneydoğu Gazetecilik, Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş. Yeni Doğan Mh. 2108 Sk. No: 18/A Yüreğir/ADANA Ankara Baskı: Arslan Güneydoğu Gazetecilik, Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş. Saray Osmangazi Mh. Sütçü İmam Sk. 2108 Sk. No: 33 Pursaklar/ANKARA İzmir Baskı: Arslan Güneydoğu Gazetecilik, Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş. Metal İşleri San. Sit. 2. Cadde No.93 Kısıkköy, Menderes/İzmir

MINERVANIN
BAYKUŞUNuray SANCAR
nuraysancar@evrensel.net

KARA DÜZEN

Yüksek faizle geri ödeme yapacağını vad ederek eş dosttan, futbolculardan, belgesiz milyonlarca dolar toplayan Denizbank'ın Levent Şube Müdürü Seçil Erzan büyük oynayıp elinde patlayan balonun bedelini ödüyor. Ne var ki soruşturma derinleştiçe ortaya dökülen bilgiler; ponzi, saadet zinciri, Fatih Terim fonu gibi adlarla anılan bu dolandırıcılık vakasının aşırılığına gözler kapandı. Sergili oldukları fotoğraf albümünde birbirleriyle ilişkileri olduğu kadar ponzi'nin 'siyasi ayağıyla da hava atıklarında saadet zincirinin dışına atıldılar. Bu, zincirin çöküşü anlamına gelmiyor. Çünkü minarenin sürekli olarak daha büyük kılıflara uydurulduğu yasa ve yasama düzeni, Seçil Erzanlar, Dilan Polatlar gibi, günü geldiğinde bir safla olarak oyunun dışına atılabilecek kırılgan ve emniyet-siz dayanaklarla işiyor ve bunlara ihtiyaç duyuyor.

Adını koymak lazım; memleketin ekonomisi önemli ölçüde kayıt dışı işlemlerle döner. Bunun faş olan kısmı ise adliyelerin münferit damgasını basabileceği kadar. Oysa Üzal zamanından başlamak üzere; banker skandalları, banka hortumlamaları, özelleştirilen kamu şirketlerini ucuz kapatmak için adli sanli holding yöneticileri, mafya reisleri ve siyasileri arasında kurulan ilişkiler ekonominin kara yüzünün münferit değil mükerrer olduğunu defalarca gösterdi. Vaktiyle bu ilişkiler MİT raporu denen vesikada detaylandırılmıştı. Mehmet Ağar-Alaattin Çakıcı'nın adları o raporlarda da var, bugün de adları geçiyor. Eski başbakanlardan Tansu Çiller'in, özel bankalar açma furçasında bir banka edinen ve bu banka aracılığıyla milyonlar kaldırdırıp özelleştirme sürecinden yakınlarını nemalanmasını sağlayan eşinin yaptığı sihirbazlıklar da henüz unutulmuş değil. Bu özel bankaların çoğu da birkaç kişiyi zengin ettikten sonra kırıli bir çamaşır gibi sistemin dışına çıktılar. Öte yandan tarikatların ve bireysel dindarların birikimlerini mevduatlaştıran faizsiz bankacılığın başında da Üzal'ın kardeşi vardı ve burada toplanan paralar küresel sermaye sisteminde işletiliyor, alıcı memnun, kâr payı kılıfında mevduatına faiz dönen satıcı da memnun, yaşayıp gidiyorlardı.

Bugünkü manzara para ve kara para ticaretinin daha fazla iç içe geçmesidir. Tekelleşmenin ve merkezileşmenin aşırı gelişmesine paralel olarak para yönetiminin de merkezileştiği mevcut iklim içinde banka ve sanayi sermayesi ortaklığını yani mali sermayeyi mafya ve kara para birikiminden ayırmak mümkün değil.

Saadet zincirleri, fonlar, ponziler, kara para vb. arada bir operasyona tabi tutulan çantacı figüranlarıyla birlikte devasa bir ekonomi modeli oluşturdu. Kendisi de en büyük tekel işletmesi haline gelmiş devletin irili ufaklı siyasileri, bürokratları, memurları kayıtsız ekonominin nimetlerinden yararlanır hale geldiler. Seçil Erzan'ın, fon tuzaklarına kapılan futbolcuların gösterdiği refleks, resmi olmayan kağıtlara atılan bir imza karşılığında milyon dolarların gayriresmi yollardan iki üç kata çıkacağına inananın artık ne kadar olağan ne kadar meşru hale geldiğini kanıtlıyor.

Mülke ve paraya çökmek bir racadur. Murat Ağirel'in önceki gün Halk TV'de açtığı 'Castle Hawk' dosyasında borsada kazandıği paralarla şirketleri açan kişinin bütün birikimine önce bir mafyanın, sonra o mafya grubundan kendisini kurtarmak isteyen bir başka mafyanın sonra yine bir diğer grubun çökerek kişiyi nasıl dimdizlak ortada bıraktığını anlatılmıştı.

En büyük saadet zincirini kuran ve diğerlerine gözünü kapatmayı tercih eden asıl siyasî iktidardır. Bu o kadar oturmuş, alışılmış bir yöntemdir ki bankaya çantayla getirilen, hiçbir yasal işlemden geçmeyen paraların kendilerine katlanarak geri dönceğini düşünen 'kurbanlar' servetlerine çökülebileceğinden kuşkulamadılar bile. Halbuki madalyonun arka yüzü de böyle bir şeydir.

Rezerv Alan Yasası çıkararak vatandaşların evine, arsasına çökmeyi kendisi ve kurumları için meşru ve normal hale getiren iktidar altında daha çok Dilanlar, Seçiller gelir geçer. Bu alanda da yeni saadet zincirleri kulluk birileri yine kurban edilir. Düzen kara düzendir çünkü.

günlük evrensel'i bayinizde bulamıyorsanız

Bayinin unvanını ve bayilik numarasını
dağıtım servisimize bildirin,
gazetenizi bayinize ulaştıralım.

0 212 909 48 01

dagitim@evrensel.net

KISA... KISA

Kırmızı
bültenli 2 kişi
yakalandı

Fotoğraf: DHA

INTERPOL'un kırmızı bülteniyle ile aranan Mohammed Zakir Miah ve Chen Xuefeng İstanbul'da yakalandı. Belçika'da ülke genelinde uyuşturucu dağıtımını organize eden örgütün elebaşı olan Mohammed Zakir Miah Büyükçekmece'de yakalandı. Vietnam'da ağır yaralama suçuyla aranan Çin uyruklu Chen Xuefeng ise Bağcılar'da yakalandı. (İSTANBUL)

Polat çifti
dosyasına iki
şüpheli daha

Fotoğraf: DHA

POLAT çifti soruşturmasında iki şüpheli daha dahil edildi. Soruşturma kapsamında bir MASAK raporu daha dosyaya eklendi. Ayrıca daha önce yasa dışı bahis suçundan ceza alan Veysel Şahin ve Derkan Başer de şüpheli olarak dosyaya dahil edildi. Soruşturma kapsamında Engin ve Dilan Polat'ında aralarında bulunduğu 16 şüpheli tutuklanmıştır. (İSTANBUL)

Ece Ronay
gözaltına
alındı

Fotoğraf: DHA

SOSYAL medya fenomeni ve güzellik merkezi sahibi Ece Ronay, eski eşi Mehmet Bilir'in iş yerini kurşunlattığı iddiasıyla gözaltına alındı. Özel hareket polis ekiplerinin katılımıyla düzenlenen şafak baskınıyla gözaltına alınan Ronay'la birlikte, Bilir'in işyerini kurşunladığı tespit edilen 5 kişi daha yakalandı. (İSTANBUL)

Babaannesi
ile babasının
evlerini yaktı

SAMSUN'un İlkadım ilçesinde İsmet B. (33), uyuşturucu kullandığı gerekçesiyle kendisini polise şikayet eden babaannesi-nin oturduğu daire ile alt katta babasıyla yaşadığı daireyi ateşe verdi. Yangın itfaiye ekipleri tarafından söndürülürken, İsmet B. (33) gözaltına alındı. İsmet B.'nin daha önce aynı sokaktaki başka bir evin penceresine taş atarak kıldığı gerekçesiyle gözaltına alındığı evi ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. (SAMSUN)

Uğur Kurt davasında
CEZASIZLIK ISRARI

2014'te Berkin Elvan'ın cenazesine katılmak üzere bekleyen Uğur Kurt'un başından vurularak öldürülmesi davasında savcı yine "taksir" dedi. Polis Sezgin Korkmaz'a 2 yıldan 6 yıla kadar hapis istedi.

Akrabasının cenazesi için gittiği Okmeydanı Cemevi'nde Berkin Elvan için eylem yapan öğrencilere dönük müdahale sırasında Uğur Kurt'u başından vurarak öldüren Polis Sezgin Korkmaz'ın AYM'nin kararı sonrası yeniden yargılandığı davada savcı ödül gibi ceza istedi.

Anayasa Mahkemesi (AYM) geçen yılın mart ayında Kurt'un yaşam hakkının ihlal edildiğine karar vererek, ilk yargılama kapsamında nisan 2017'de 12 bin 100 liraya mahkum edilen Korkmaz'ın yeniden yargılanmasına karar vermişti.

DHA'nın haberine göre yeniden görülen davanın bugünkü duruşmasında mütalaasını sunan savcı suç vasfını değiştirmede, sanık Polis Sezgin Korkmaz'a "Taksirle ölüme neden olma" suçundan 2 yıldan 6 aya kadar hapis cezası istedi.

İstanbul 11. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen duruşmaya, maktul Uğur Kurt'un eşi Narin Kurt ve taraf avukatları katıldı. Duruşmayı CHP İstanbul İl Başkanı Özgür Çelik de takip etti.

'OĞLUMA YAŞADIĞIMIZ
ADALETSİZLİĞİ
ANLATAMIYORUM'

Duruşmada söz alan Uğur Kurt'un eşi Narin Kurt, "Masum bir insanın lülük kuvveti tarafından yaşam hakkının elinden alınması ve bizim yaklaşık 10 yıldır adalet arıyor olmamız çok acı. Sanığa 12 bin 100 lira para cezası veren hakim heyetini kınıyorum. Ve asla kabul etmiyorum. Oğlum, babası öldürüldüğünde 1.5 yaşındaydı. Bundan sonraki hayatında babasızlığa mahkum eden kişiye ceza verilmesi için ayrıca çok acı. Oğlum büyüyor ve süreci sorgulamaya başladı. Oğluma yaşadığımız adaletsizliği anlatamıyorum. Biz haklı davamızda yüce adalete ve sizin vicdanınıza sığınıyoruz. Bu zamana kadar yaşadığımız hak-

Fotoğraf Facebook'taki Uğur Kurt grubundan alınmıştır.

'BU DAVA YAŞAM HAKKININ VAR OLUP OLMADIĞI DAVASIDIR'

DURUŞMA sonrası Çağlayan Adliyesi önünde yapılan basın açıklamasında konuşan Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı Genel Başkanı Ercan Geçmez: "Cemevi'nde cenaze törenine gelen bir vatandaşın kasten nişan alınarak öldürülmesi kabul edilebilecek bir şey değildir. Cemevi değil, bir camii, bir kilise avlusunda olsaydı acaba mahkeme bu kararın tekrar verip vermezdi? Bu dava Yaşam hakkının var olup olmadığıdır. Herkesi 1 Mart'ta yapılacak davaya katılmaya çağırıyorum" dedi.

CHP İstanbul İl Başkanı Özgür Çelik ise şunları söyledi: "Uğur Kurt'un eşi mahkemedede, 'Eşim katledildiğinde çocuğum 1 yaşındaydı. Bugün 11 yaşında ve benim artık ona bir şeyler söylemem lazım. Ben çocuğuma buranın güzel bir ülke olduğunu, adaletin mutlaka yerini bulacağını söylemeye çalışıyorum ama bunu ne yazık ki söyleyemiyorum" dedi. Bu sadece Uğur Kurt davası değil, Türkiye toplumun davası. Adaletin vicdanlarda tesis edilebilmesi için davanın takipçisi olacağız."

sızlığın son bulmasını ve adalet terazisinde eşit tartılmayı ben ve ailem adına sizden umutla bekliyoruz" dedi.

TARAFLARIN TALEPLERİ
REDDEDİLDİ

Kurt Ailesinin Avukatı Turgut Kazan da polislerin olay anında bulunduğu konumun yukarıda, cemevinin aşağıda olduğunu vurgulayarak polisin görüşünün tam olduğunu ifade etti. Kazan, görüntülerin izlenmesini, yeniden bilirkişi raporu alınmasını talep etti. Mahkeme, bu talepleri reddetti.

SAVCI YİNE 'TAKSİR' DEDİ,
2 YILDAN 6 YILA KADAR
HAPİS İSTEDİ

Duruşma savcısı esas hakkındaki mü-

talaasında, toplanan delillere göre mahkemenin suç vasıflandırmasının yerinde olduğunu, sanığın somut olayda dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı hareket ederek maktulün ölümüne sebebiyet verdiği belirtildi. Mütalaada, sanığın "Taksirle ölüme neden olma" suçunu işlediği, ancak AYM kararında ceza eylemle orantılı olması ve ihlalin ortadan kaldırılması gerektiğinden 2 yıldan 6 yıla kadar hapsi ve alt sınırdan uzaklaşarak verilen cezanın paraya çevrilmesine yer olmadığına karar verilmesi talep edildi.

Taraf avukatları, mütalaaya karşı beyanda bulunmak için süre istedi. Mahkeme, taraflara süre vererek duruşmayı erteledi. (HABER MERKEZİ)

'ÖRGÜT ÜYESİ OLAMAMAKLA BİRLİKTE ÖRGÜT ADINA SUÇ İŞLEMEN'EN YATAN HASTA MAHPUSUN OĞLU:
4 ay yaşayamaz tahliye edilsin

Rukiye ADIGÜZEL

AYM'nin iptal ettiği "Örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek" iddiasıyla tutuklu bulunan Abdülalim Kaya'nın oğlu Felemez Kaya, "Babam 4 ay yaşayamaz" diyerek tahliye çağrısı yaptı.

Batman M Tipi Cezaevinde bulunan 81 yaşındaki ağır hasta tutsak Abdülalim Kaya'ya, 2008'de katılmış olduğu bir basın açıklaması gerekçesiyle Diyarbakır 5'inci Ağır Ceza Mahkemesinde açılan dava sonucunda Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 220/6 fıkrasında yer alan "Örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleyen kişi ayrıca örgütte üye olmak suçundan da cezalandırılır" maddesi ve "Örgüt propagandası yapma" iddiasıyla 5 yıl hapis cezası verildi. Cezası Yargıtay tarafından 2011'de onanan Kaya, Bursa'da prostat hastalığı nedeniyle ameliyat olduktan sonra 14 Ekim 2020'de gözaltına alındı. Gözaltına alındıktan sonra Bursa H Tipi Kapalı Cezaevine konulan Kaya, 60 gün boyunca tek başına bir odada tutuldu. Yapılan başvurular sonucunda Kaya'nın cezası, 4 Ocak 2021'de 6 ay süreyle ertelendi.

Sağlık sorunlarına rağmen 31 Mart 2023'te tekrar tutuklanarak Batman M Tipi Kapalı Cezaevine gönderilen Kaya için cezasının ertelenmesi noktasında yapılan başvurular, İstanbul Adli Tıp Kurumunun (ATK) 31 Ağustos'ta verdiği "Cezaevinde kalabilir" raporu nedeniyle reddedildi.

YAŞAMINDAN
ENDİŞE EDİLİYOR

Anayasa Mahkemesi (AYM), 8 Aralık'ta TCK'nin 220'nci maddesinin "Örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işleme" suçunu düzenleyen 6'ncı fıkrasını Anayasa'ya aykırı bularak iptal etti. Ancak kararın 4 ay sonra yürürlüğe girmesine karar verildi. Sol gözü görmeyen, sol kulağı duymayan, böbrekleri iflas eden, demans teşhisi konulan ve kalp rahatsızlığından kaynaklı anjiyo olan Kaya'ya, 12 Ekim 2022'de Siirt Eğitim ve Araştırma Has-

Ağır hasta tutuklu Abdülalim Kaya (Fotoğraf: MA)

tanesi tarafından yüzde 93 engeli olduğu yönünde rapor verildi. Bu kadar rahatsızlığına rağmen tahliye edilmeyen Kaya'nın Avukatı ve Siirt Baro Başkanı Muhammed Alptekin, Kaya'nın sağlık sorunlarının ciddi olduğunu ve cezaevinde yaşamını yitirme ile karşı karşıya olduğunu belirtti. Alptekin, AYM'nin kararının ardından müvekkili Kaya'nın sağlık raporlarını Diyarbakır 5'inci Ağır Ceza Mahkemesine göndererek, 4 ay beklemeden infazının durdurulması yönünde talepte bulduklarını kaydetti.

'CEZAEVİNDE KALMASI
İNSANİ DEĞİL'

Kaya'nın oğlu Felemez Kaya ise, babasının yatalak bir durumda olduğunu ve koğuş arkadaşlarının yardımı olmadan hiçbir ihtiyacını karşılayamadığını aktardı. Hastaneye tekerlekli sandalyeyle götürüldüğünü ifade eden Kaya, her cezaevine gittiğinde de babasının, "Ben burada dayanamıyorum, öleceğim, beni buradan çıkarmanız, cenazemi alınız" dediğini kaydetti. TCK'nin 220/6 fıkrasının iptal edilmesinin noktasındaki kararın 4 ay sonra yürürlüğe girecek olmasına tepki gösteren Kaya, "Babam 4 ay cezaevinde yaşayamaz. Acilen tahliye edilmesi lazım" dedi.

ATK'nin vermiş olduğu "Cezaevinde

kalabilir" yönündeki rapora değinen Kaya, "Gerçekten burada ciddi bir hukuksuzluk var. ATK babamı gördüğünde tekerlekli sandalyeyle karşılarına çıkmış, yürüyecek durumda değildi. Onlara gittiğinde Siirt Eğitim ve Araştırma Hastanesinin verdiği yüzde 93 engelli raporu vardı. Hastalıklarının hepsi raporludur. Fakat yine de ATK ideolojik yaklaşıyor. Bağımsız değiller, çekiniyorlar. Kendi vicdanlarını kullansalardı, bu raporu göz önünde bulundurlardı. Babamın bu rapora göre cezaevinde kalmaması gerekiyor. Ne hukuki olarak cezaevinde kalabilir ne de siyasi olarak. Bu yaşta bir insanın cezaevinde kalması insanî değildir. Bu haldeki bir insan içerde olsa ne olur, dışarıda olsa ne olur?" şeklinde konuştu.

'DERHAL SERBEST
BIRAKIN' ÇERÇİSİ

Yetkililere, "Artık elinizi vicdanınıza koyun, babamı derhal serbest bırakın" diye seslenen Kaya, babasının derhal serbest bırakılmasını istedi. Siyasetçilere ve hukukçuların hareketine geçmesi gerektiğini belirten Kaya, "Siirt, Batman ve Diyarbakır Barosu bize hukuki destek veriyor. Onun dışında da günün getirdiği yardım bekliyoruz" çağrısında bulundu. (Siirt/MA)

Fotoğraf: MA

Adıyaman'da molozlar
depremde ölenlerin
mezarlığına dökülüyor

Mahmut ALTINTAŞ

ADİYAMAN'da molozlar, önce dereye, dere dolunca depremde yaşamını yitirenlerin mezarlarının olduğu Karapınar Mezarlığının içine dökülmeye başladı.

Maraş merkezli depremlerden etkilenen Adıyaman'da resmi rakamlara göre 11 binden fazla insan yaşamını yitirirken, 5 bin 953 bina yıkıldı. Depremde ağır hasar alan Adıyaman'da, 20 bin bina hakkında "ağır hasarlı acil yıkım" kararı verildi. Yıkım çalışmalarının henüz tamamlanmadığı kentte, depremde yıkılan birçok binanın enkazı 11 ay geçmesine rağmen kaldırılmadı.

ÖNCE DEREYE DÖKÜLDÜ,
DERE DOLUNCA MEZARLIĞA

Yıkılan binaların enkazlarından kaldırılan molozlar ise Adıyaman merkeze bağlı Karapınar Mezarlığının yanından geçen dere yatağına döküldü.

Derenin dolmasıyla birlikte enkaz molozları Karapınar Mezarlığının içine dökülmeye başladı. Depremde yaşamını yitiren yüzlerce kişinin defnedildiği mezarlık, aynı zamanda deprem molozlarının da yatağı haline geldi. Mezarlıkların herman yanına dökülen molozlar, mezarlık ziyaretine gelen depremezelerin tepkisine neden oluyor. Depremde 25 yakınına kaybeden Alican Yılmaz, "Bize depremi bir kez daha yaşıyoruz" diyerek, molozların mezarlık alanına dökülmesine tepki gösterdi.

'TEKRAR O GÜNE GİDİYORUZ'

Molozların döküldüğü mezarlıkta 16 yakınının defnedildiğini aktaran Yılmaz, "Yakınlarımızın altında kalarak yaşamını yitirdiği enkaz molozları onların yanı başına dökülüyor. Bu bizi bir kere daha yaralıyor. Buraya geldiğimizde enkazların tozuyla karşılaşacağız. Dumandan nefes alamıyoruz. Zaten canlarımızı depremde kaybettik, nefessiz kaldık, bir de üstüne bu molozlar depremi bir kere daha yaşıyoruz bize. Depremde ne yarıldı ne de canlarımızı enkazdan çıkaracak makineler geldi. Enkazlar önünde çaresizce bekledik. Şimdi canlarımızın altında kaldığı molozları buraya döküldü, görünce tekrar o güne gidiyoruz" dedi. (Adıyaman/MA)

Fotoğraf: DHA

AYDIN'DA KÖPEK KATLIAMI:
30 köpek 3 kurt
zehirlenerek öldürüldü

AYDIN'ın Nazilli ilçesindeki köpek ölümleri Köşk ilçesine de sıçradı. Nazilli'de 2 günde 13 köpek, Köşk'te ise 17 köpek ve 3 tiki ölü olarak bulundu.

Aydın'ın Nazilli ilçesi Çapahasan Mahallesi'nde 13 Aralık'ta 2 ayrı sokakta 5 sokak köpeği ölü bulundu. İhbar üzerine bölgeye Nazilli Belediyesi ve Tarım ve Orman İlçe Müdürlüğü ekipleri sevk edildi. İncelemede, köpeklerin zehirlendiği belirlendi. Ekipler, köpeklerin neden zehirlendiğinin tespiti için numune aldı. Köpekler, belediye ekiplerince bölgeden alınarak gömüldü.

14 Aralık'ta da bu kez Çapahasan'a 3 kilometre mesafedeki Yeşil Mahalle'de 8 sokak köpeği daha ölü bulundu. Köpeklerin neden zehirlendiği araştırılırken, Nazilli İlçe Emniyet Müdürlüğü ekipleri bölgedeki güvenlik kamerası kayıtlarını incelemeye aldı.

BU KEZ KÖŞK'TEN İHBAR GELDİ

Öte yandan dün Köşk ilçesi Çarşı Mahallesi Çekirdek Deresi yakınlarında vatandaşlar, çok sayıda ölü köpek görünce yetkililere bilgi verdi. İhbar üzerine bölgeye polis ve zabıta ekipleri sevk edildi. Dere kenarında 17 köpek ile 3 tilki ölü bulundu. Çevredeki tavuk eti parçaları, incelemek üzere ekiplerce alındı. Köpek ve tilkilerin neden zehirlendiklerinin yapılan incelemeden sonra belli olacağı bildirildi. Ölümlere ilişkin emniyetin çalışmaları sürüyor. (Aydın/DHA)

YİNE MADEN, YİNE ÜRETİM BASKISI, YİNE ÖLÜM...

2 BİN LİRA VERDİLER CANIMIZI ALDILAR

Uğur ZENGİN
 İstanbul

Denizli'nin Acıpayam ilçesinde, Madencilik Limited Şirketine ait krom madeninde meydana gelen göçükte, Maden Mühendisi Kadir Üzer ve Maden İşçisi Mustafa Karahan can verdi.

Göçükten yaralı olarak kurtarılan işçi Rifat Salman ise Pamukkale Üniversitesi Hastanesine kaldırıldı.

Karaismailler Mahallesi'nde bulunan krom madeni ocağında üretim baskısı ölüm getirdi. Önceki gece saat 22.30 sularında yerin eksi 700 ila 800 metresinde meydana gelen göçük altında 3 kişi kalırken, 2 kişi hayatını kaybetti. Göçüğün olduğu saatte madende çalışan işçiler Evrensel'e konuştu. İşçiler, madende aylık 4 ton üretim hedefi olduğunu ve işçilere sürekli "Mal çıkartalım, maden çıkartalım" denilerek üretim baskısı yapıldığını kaydetti. Sendikası ve ayın 30 gününü üretimin yapıldığı madende işçilerin vardiya amirlerini uyardıkları ancak uyarılarının dikkate alınmadığı ortaya çıktı.

2.5 DAKİKA İLE KURTULDU

Çalıştığı esnada göçüğün olduğu bölüme giden ve göçük altında kalmaktan 2.5 dakika ile kurtulan işçi, "Arkadaşlarımın yanına gidiyordum. Onların yanına varmama 2.5 dakika vardı. Yeni bir giriş yaptılar madene. Bu yanlış yapıldı. Çift ayna yaptılar. 'Mal çıkartalım, maden çıkartalım' dayatması yapılıyordu" dedi.

'MADEN, MADEN, MADEN!'

Göçüğün olduğu saatte vardiyada olan bir başka maden işçisi ise, "Bizim başımızdaki müdürler sürekli 'Maden,

MÜHENDİSLER: SEBEBİ KÂR HIRSI

CİNAYETİN ardından açıklama yapan TMMOB Maden Mühendisleri Odası, "Netice gösteriyor ki gerekli soruşturmalar yeterince yapılmamakta, maden mühendisleri ve işçiler ölmeye; ölmeyen meslektaşlarımızza yaşanan cinayetlerin müsebbibi olarak gösteril-

meye devam etmektedir. Oysa Odamızın yıllardır altını çizdiği üzere yaşanan iş kazalarının sebebi işverenlerin kar hirsini ve çalışmaya yaşamında özelleştirme, taşeronlaştırma, kuralsızlaştırma, esnekleştirme ve denetim-sizleştirme politikalarında saklıdır" dedi.

maden, maden' diye sıkıştırıyorlardı" dedi.

'DOLGU YAPILMADAN GİRİLDİ'

Göçük yerin 700-800 metre altında gerçekleşti. Sürekli olarak yerin bir kademe altına girdiklerini kaydeden işçi ölüm getiren madeni şöyle anlattı: "Biz sürekli yerin bir kademe altına gidiyoruz. Yerin altına giriyoruz, yiyoruz madeni. Ağaçları yere seriyoruz. Dolduruyoruz.

Dolgular zaten yarım oluyor. Çoğu yere dolgu yapmadan giriyoruz. Dayanma gücü azalıyor zeminin. Ve yeri çürüttüler. Dolgusuz yapılmayan yere giriş yaptırıldı. Böyle olunca yer çöküyor. Girilmeyecek yer için 'sakat' diyoruz, 'sağlam' diyorlar. Biz sürekli işin içindeyiz. Onlar 10 dakika bakıp, çıkıyorlar gidiyorlar. Göçüğün olduğu yerin üst katı da böyleydi. Çürüktü. Amirlerime söyledim. 'Sakat, bir şey yok'

'BİZİM PATRONUMUZ DOYMAK BİLMİYOR'

İŞÇİ, 2 ay önce kendilerine 2 bin lira zam verildiğini ve ücretlerinin 16 bin liraya çıktığını kaydederek, "2 bin liranın bedelini çıkardılar" dedi. İşçi, "Kasım ayında 1 gün eksiktim vardı 16 bin lira maaş aldım. 2 bin lira zamlı hal. Asgari ücret TL bin 400 lirayken ben 14 bin liraya çalışıyordum. Etrafımızdaki şirketler 17-18 bin lira maaş veriyor. Biz kepçe ile çalışıyoruz. Onların çıkardığı madenden çok daha fazlasını çıkarıyoruz. Bizim patronumuz doymak bilmiyor. Nerede maden var, 'Oo maden, hemen gir; maden al' diyor. Bir gün gelip de elinize sağlık demediler" dedi.

dediler. Amirler maden çıkmadığı zaman, akşam içtima zamanlarında topluyorlardı bizi. 'Gayret edin' diyorlardı. Affedersiniz tepemizden inmediler, sürekli sıkıştırdılar, sıkıştırdılar. 5 ayından 3'ü yoza (verimsizlik) düştüğünde 2.5 ton maden geliyor. Bu sefer onlar bizi hemen topluyorlar, 'Gayretli çalışsanız priminiz yüksek olur' diyorlar. Ayda hiç değilse 2 sefer topluyorlar. Böyle bir şey olacağı belliydi."

Madenin sürekli yasal sınırnın üzerinde dinamitlendiğini kaydeden işçi, "Normalde tek ateşçinin olduğu bir aynada 5 dinamit patlatılabilir. Bunlar 5 dinamit yerine 8-10 tane dinamit patlatıyorlar" ifadelerini kullandı.

ŞİRKET ALI BAYRAM'A AİT

Madencilik Limited Şirketi tarafından işletilen madenin Müdürler Kurulu Başkanı Ali Bayram iken diğer müdürler Ulvi Bayram, Eren Duman ve Bahtiyar Akgül.

Fotograf: Pexels

BİRLEŞİK METAL-İŞ:

Yoksulluk sınırı 47 bin 745 lira

BİRLEŞİK Metal-İş Sınıf Araştırmaları Merkezi (BİSAM) tarafından kasım 2023 açlık ve yoksulluk sınırı raporu yayımlandı. Rapora göre dört kişilik bir ailenin sağlıklı ve dengeli beslenmesi için aylık yapması gereken zorunlu harcama tutarı (açlık sınırı) kasım 2023 için 13 bin 745 lira oldu. Bu harcama tutarının sadece gıda için yapılması gereken minimum tutar olduğu belirtildi.

Açlık sınırı üzerinden hane halkı tüketim harcamaları esas alınarak yapılan hesaplamaya sonuçlarına göre yoksulluk sınırı aynı dönemde 47 bin 544 lira olarak gerçekleşti.

Raporda, "Yetişkin bir erkeğin sağlıklı ve dengeli beslenmesi için tüketmesi gereken gıdaların aylık karşılığı 3 bin 753 liradır. Bu değer yetişkin bir kadın için 3 bin 603, 15-18 yaş bir genç için 3 bin 860, 4-6 yaş arası bir çocuk için 2 bin 528 liradır. Sağlıklı bir biçimde beslenmenin toplam aile bütçesine maliyeti ise 13 bin 745 lira olarak tespit edilmiştir. Bu tutar söz konusu ailenin sadece gıda için yapması gereken zorunlu harcama tutarıdır.

Eğitim, sağlık, barınma, eğlence, ısınma, ulaşım gibi giderler ile birlikte bir ailenin yapması gereken harcama tutarı 47 bin 544 liraya ulaşmaktadır" denildi. (EKONOMİ SERVİSİ)

EN YÜKSEK HARCAMA SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİNE

GÜNLÜK harcamalarda kasım 2023'te en yüksek maliyet grubunu 152.52 liralık harcamayla süt ve süt ürünleri grubunun oluşturduğu belirtilen raporda et, tavuk ve balık grubu için yapılması gereken minimum günlük harcama tutarı 88.27 lira olarak kaydedildi. Bu tutar sebze ve meyvede 97.71 liraya ulaştı, ekmekte 33.38 lira olarak hesaplandı.

Katı yağ ve sıvı yağ için 26.88 liralık günlük masraf, yumurta için 9.81 lira, şeker, bal, reçel ve pekmez içinse 12.06 lira günlük harcama yapılması gerektiği belirtildi. Toplam günlük harcama gereksinimi 458 lira olarak hesaplandı.

Fotograf: AA

'Ücret politikasının değişmesi lazım'

Demir DİKKAN
 Ankara

İkinci toplantısının 18 Aralık'ta yapılacağı asgari ücret görüşmeleri devam ederken OSTİM işçileri ile ücret beklentileri üzerine konuştuk. İşçiler asgari ücrete yapılacak olan zammın alım gücünü yükseltmeyeceğini belirterek, "Ücretlere zam yapılınsın. Ancak enflasyon durmadıkça ücret artışının tek başına bir anlamı yok. Bu ücretleri belirleyen politikaların değişmesi lazım" diyor.

Konuşmalarda işçilerin bugünkü asgari ücretin yetersizliğine dair hayatlarından örnekler duyarken 20 bin lira asgari ücret istekleri öne çıkıyor. Hemen her işçi aldıkları ücretin yetersizliğini belirtiyor. Ödenemeyen faturalar, yapılamayan okul alışverişleri, kişilik kıyafet ihtiyacı, artan kredi borçları vb. örnekler veriliyor. En temel ihtiyaçlar için bir asgari ücretin en az 20 bin TL olması isteği ise ortaklaşıyor. Ancak hükümetin asgari ücreti 15-16 bin aralığında tutacağı ve bunun da yetmeyeceği belirtiliyor. İlerleyen görüşmelerimizde ise asgari ücret zammından çok zamdan sonra alım gücünün daha da düşeceğine dair ortak bir kaygı büyüdü.

10 yıldır klima boruları üretiminde çalışan bir OSTİM işçisi, eskiden asgari ücret aldıklarında kenara para ayırabildiklerini fakat şu an tek yaşamasına

Fotograf: Pexels

rağmen zor geçindiğini belirtti. "Zam gelse de bir ekmeğe 7 lira olmuş neye yetiyor ki?" diyen işçi, ailesi olanlar için ise bir evi tek kişinin geçindirmesinin imkansız olduğunu söyledi.

İŞE GİTMEK İÇİN DÖRT VESAIT KULLANILIYOR

Aynı alanda yakın zamanda çalışmaya başlayan bir diğer işçi ise işe gitmek için dört vesait kullandığını fakat 17 lira olan dolmuşun yakında 25 lira olacağını duyduğunu söyleyerek artan hayat pa-

halılığına tepki gösterdi. Çalıştığı yerde koşulların kötü olduğunu belirtirken koşulları daha iyi olan fabrikaların olduğunu ama çocuklu bir aileye maaşlarının yine de yetmediğini belirten işçi, asgari ücretle 6 kişi aynı evde kalmalarına rağmen kazandıklarının kendilerine ucu ucuna yettiğini ifade etti. Termometre üretiminde çalışan bir işçi, bugüne kıyasla '80'lerde işçilerin daha değer gördüğünü belirtti. Bugün için ise "Zam yapsalar ne olacak, kaşıkla verip kepçeyle alıyorlar" dedi. İşçilerin günde

10 saat çalışıp çıktıktan sonra başka işe gittiğini, bundan dolayı da birlik olamadığını belirterek patronların da asgari ücrete zam gelince üründen kendi payını azaltmayıp fiyatı artırdığını ve bu şekilde fırsatçılık yaptıklarını söyledi.

Dikmen'de bir MESEM'de okuyan bir genç ise haftada bir gün okula giderken dört gününü OSTİM'de çırak olarak geçirdiğini anlattı. Asgari ücret aldığını belirten genç, evde kardeşi hariç herkesin çalıştığını ve ancak bu şekilde geçinebildiklerini söyledi.

Motor yenileme işi yapan bir işletmede görüştüğümüz iki işçinin biri 50 diğeri ise 23 yaşında. İkisi de evli ve çocukları var. Yine ikisi de 14 yaşından beri çalışıyor. Genç olan işçi "Ben yaşıyorum diyebilmek için en az 20 bin TL lazım, o da bekarlar için. Benim ailemin desteği olmazsa neredeyse aç kalacağız. Ücret asla ihtiyaçlara yetişmiyor" dedi.

'ZAMLAR DURDURULMALI'

Daha deneyimli olan işçi ise "Ben mesleğe başladığımda hem sosyal bir hayatım vardı buna param yetiyordu hem de kenara biraz para atabiliyordum. Şimdi eşim de çalışıyor ama gırtlığa kadar borç içindeyiz. Zamlar durmadıkça ücret artışının bir anlamı yok. İster 40 bin TL olsun ister 50 bin TL. Ne fark edecek? Bu ücretleri belirleyen politikaların değişmesi lazım" ifadeleriyle düşüncelerini dile getirdi.

Fotograf: Evrensel

'Daha fazla vergi için işçilere değil etrafınıza bakın'

DİSK Ege Bölge Temsilciliği, Genel Merkezin başlatmış olduğu "Gelirde adalet, vergide adalet ve insanca yaşanacak bir ücret" şiarıyla İzmir'de yürüyüş düzenledi. Basmane Meydanı'nda toplanan işçiler, "İnsanca bir ücret istiyoruz", "Zaffer direnen emekçinin olacak", "Vergide adalet istiyoruz", "Savaş değil emekçiye bütçe" sloganları eşliğinde Konak Cumhuriyet Meydanı'na yürüdü.

Genel-İş İzmir 2 No'lu Şube işçileri, "Özak Tekstil işçileri yalnız değildir. İşçiler kazanacak" pankartı açarak, 19 gündür direnen Özak işçilerinin direnişini selamladı.

DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu, "Karlarnı açıklayan şirketlere bakın, kur korumalı mevduattan milyonlar kazananlara bakın. Elinizi soframızdan, cebimizden, çocuğumuzun geleceğinden çekin" dedi. (İZMİR/EVRENSEL)

AKP SICAK PARA İÇİN KAPI KAPI DOLAŞIYOR:

Ucuz emek, bolca taviz, doğal kaynak peşkeşi

Fotograf: Uğur Yıldız/Evrensel

AYM Taksim'de 1 Mayıs engeline 'hak ihlali' dedi

ANAYASA Mahkemesi (AYM), 1 Mayıs'ın Taksim Meydanı'nda kutlanmasının engellenmesine ilişkin başvuruda hak ihlali kararı verdi.

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) ile Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonunun (KESK) başvurusunu değerlendiren yüksek mahkemenin kararı Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlandı. AYM, 2014 ve 2015'te Taksim Meydanı'nın 1 Mayıs'a kapatılmasıyla ilgili hak ihlali kararı verdi. AYM kararında, ulusal ve uluslararası hukuka atıfta bulunuldu.

'TAKSİM SEMBOLİK BİR DEĞER, ORTAK HAFIZA'

Kararında, 1977 yılındaki katliama atıfta Taksim'in işçi ve emekçilerin "ortak hafızası" ve "sembolik değeri" olduğuna vurgu yapan AYM, meydanın önemine ilişkin şu değerlendirmeyi yaptı: "Bu nedenle işçi ve sendika kültürünün yapı taşlarından biri olan Taksim Meydanı yalnızca 1 Mayıs günü orada olanların dayanışmasının değil, aynı zamanda emekçilerin ortak hafızasının varlığını göstermektedir. Bu durumda kendisini o kültürün bir parçası olarak gören her kişinin 1 Mayıs günlerinde Taksim Meydanı'nın ifade ettiği anlamı doğrudan tecrübe etmek ve edindiği tecrübeyi kuşaklar boyunca aktarmak için burada bulunma hakkı vardır. 1 Mayıs'ın Taksim Meydanı ile özdeşleşmesi nedeniyle anılan mekânın sınırlanması aktarılmak istenen düşüncenin de sınırlanmasına neden olmaktadır."

Ayrıca hangi mekânın toplantıya en uygun olacağını seçme serbestisinin toplantının düzenleyicilerine de tanınması gerektiği bildirildi. (İŞÇİ SENDİKA SERVİSİ)

Fotograf: Damla Kırmızıtaş/Evrensel

'Emek düşmanı politikalara karşı birleşelim'

TÜM Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikasının (TÜM BEL-SEN) 12. Olağan Genel Kurulu Ankara'da gerçekleştirildi. Emekçilerin yaşadığı sıkıntıların hatırlatıldığı genel kurulun ilk gününde, 4 ay sonra yapılacak yerel seçimlerin önemine dikkat çekilerek; bugünden birleşik mücadele hattının örülmesi çağrısı yapıldı.

12. Olağan Genel Kurul TÜM BEL-SEN Genel Başkanı Erdal Bozkurt'un açılış konuşmasıyla başladı. Bozkurt, "OVP, 12. kalkınma planı ve 2024 yılı bütçesine bakınca açıktır ki bu iktidar bize bu günleri arattırarak şeyleri yapmaya devam edecektir. Hukuksuzluğun hüküm sürdüğü bir süreç içerisindeyiz" dedi. Yargıtayın Anayasa Mahkemesine dönük hamlesi ardından, pandemi ve depremde hayati görev üstlenen hekimlerin meslek birliği olan TTB'nin MK üyelerinin görevden alındığını söyleyen Bozkurt, "Hiçbir zor ve baskı meşruiyeti olmayan hiçbir iktidarı ayakta tutmadı, bu iktidarı da tutamaz" dedi.

Bozkurt Urfa'da sendikal hakları için direnen Özak Tekstil işçilerine selam gönderdi.

'İŞÇİ DÜŞMANI İKTİDAR'

DEM Parti Eş Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Rüştü Tiryaki, "İktidar Kürt düşmanı, emekçi düşmanı, kadın ve doğa düşmanı. Bugün emekçiler tarihin en zor döneminden geçiyor. Hiçbir zaman emekçiler için sosyal haklarını kolaylıkla kullanabileceği bir süreç olmadı ama böyle zor bir süreç de olmadı. Tarihin hiçbir döneminde KHK'ler ile yüz binlerce emekçi kapının önüne bırakılmadı" diye konuştu. (Ankara/EVRENSEL)

Cihan ÇELİK
İstanbul

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, yurt dışında yabancı sermaye yatırımı aramaya devam ediyor. Şimşek, Merkez Bankası Başkanı Hafize Gaye Erkan ile birlikte AB dönem başkanlığını da yürüten İspanya'da yatırımcı toplantılarına katıldı. Mehmet Şimşek görüşmelere dair yaptığı açıklamada "Küresel ölçekte etkili İspanya merkezli 2 trilyon dolar büyüklüğündeki şirketlerin ve finans sektörünün yöneticileriyle yaptığımız görüşmeler çok verimli geçti. Orta vadeli programımız, ülkemize yönelik yatırım iştahının canlanmasına ve uluslararası yatırımların artmasına önemli katkılarda bulunacak" dedi.

Yabancı kaynak arayışını değerlendiren Prof. Dr. Hayri Kozanoğlu, "AKP'nin politikaları bize ciddi bedeller ödetti; milli gelir içerisinde ücretlilerin payı düştü, Türkiye'nin dış borçları arttı. Bu, ne pahasına olursa olsun borçlanmanın, yabancı sermayenin değişik katmanlarına ciddi tavizler vermenin de önümüzdeki dönemde, yine bizim gibi emeğiyle geçinen kesimlere ciddi bedelleri olacak" dedi.

'AB İLİŞKİLERİNE SICAK BAKILMASI BEKLENTİSİ VAR'

İktidarın "yatırım turunun" son durağı İspanya oldu. Bu ziyaret öncesi ABD, İngiltere, Fransa'da yatırımcılarla bir araya geldiler; BAE, Katar ve Suudi Arabistan'ı kapsayan Körfez turuna çıktılar. Türkiye neden kapı kapı dolaşmak zorunda kaldı?

Türkiye zaten 28 Mayıs seçimlerine ciddi bir ödemeler dengesi krizinin eşliğinde girdi. Seçimlere, ortalama yurttaşımıza iyi bir görüntü verebilmek için dolar kurunu ne pahasına olursa olsun rezervleri eritmeye göze alarak 20'nin altında tutma, faizleri enflasyonun resmi rakamlarla 85'e kadar yükseldiği bir yılda 8.5'e indirme, ÖTV, KDV ve faizlerin, vergilerinin erilemek gibi sürdürülemez bir şekilde girilmişti. Bunun sonunda bir şekilde göz boyamayı başardılar. Yani özellikle döviz kurunun tutulması, Türkiye'de bir göreceli istikrar olduğu izlenimi verdi. İkincisi bu şekilde enflasyonun daha da artması engellendi. 28 Mayıs seçimlerinden sonra bunun sürdürülemez bir durum olduğunu bilecek döviz kurunu serbest bıraktılar. Kur bir anda 20'den 27'ye kadar çıktı. Bunun yabancı sermayenin Türkiye'ye gelmesi için yeterli olacağını düşündüler. Çünkü finans kapitalde yerli para ne kadar değer kaybetmişse, o kadar fazla miktarda yerel para alabilirsiniz. Ama bunun yeterli olmadığı görülünce önce nispi olarak yavaş giden faiz artışlarına hız verdiler. Şimdi de yavaş yavaş para girişi sağlanmaya başlandı. Ancak bu, kısa vadede ödemeler dengesi krizini belki erteler ama ülkeye çok ciddi, orta ve uzun vadede maliyetler getirir. En başta ciddi bir faizle borçlanmış oluyorsunuz. Bugün yurt dışından yüzde 8.9 ile borçlanmak bir başarı olarak sunuluyor. Halbuki bu uzun dönemde çok ciddi bir faiz maliyeti getirecek.

İspanya ziyareti bağlamında ise burasının seçilmesinin nedeni; sosyal demokrat, dışarıdan sosyalistlerin desteklediği bir hükümet var. Türkiye'ye rejimin niteliğini çok göz önüne almadan, biraz daha esnek bakan bir ülke. İspanya, kendisi ekonomik sıkıntılar yaşamasına rağmen ciddi büyük bankalara ve şirketlere sahip bir yer. İktidar buradan alınacak mesajlarla Avrupa'nın AB ilişkilerine sıcak bakacağını varsayıyor.

'BEKLEDİKLERİ RAĞBETİ GÖREMEDİLER'

Diğer gezilerde umduklarını bulabildiler mi?

Önce Körfez, sonra New York, ondan sonra Londra dünyanın önemli finans merkezlerini birer birer gezdiler. Ciddi petrol gelirleri olan, ulusal yatırım fonları oldukça güçlü ve ülkelerinde önemli bir yatırım potansiyeli bulunmayan Körfez ülkeleri demokratik ülkeler değil. Parayı bir şekilde dünyanın değişik ülkelerine dağıtmak monarşiler açısından riski azaltıcı bir unsur gibi görülüyor. AKP'nin Suudi Arabistan'la arasındaki Kaşıkçı krizi, BAE ile 15-16 Temmuz olaylarının organizatör

Fotograf: AA

ŞİMŞEK'TEN 'UMUTLU' AÇIKLAMALAR

HAZİNE ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, İspanya'daki gezisi devam ederken X (eski adıyla Twitter) hesabından yaptığı açıklamada "Küresel ölçekte etkili İspanya merkezli 2 trilyon dolar büyüklüğündeki şirketlerin ve finans sektörünün yöneticileriyle yaptığımız görüşmeler çok verimli

geçti. Yatırımcılar, Türkiye'nin büyüme potansiyeline ve sunduğu fırsatlara büyük bir ilgiyle yaklaşıyorlar. Orta vadeli programımız, ülkemize yönelik yatırım iştahının canlanmasına ve uluslararası yatırımların artmasına önemli katkılarda bulunacak" ifadelerini kullandı.

olduğu iddiasıyla ilişkileri oldukça gergindi. Bunların hepsini unutarak Körfez ülkelerinde önce bir geziye çıktılar. Yeni bir yakınlıkla fonların daha cömert bir şekilde geleceğini düşündüler. Ama görüldüğü kadanyla buradan çok önemli bir sonuç çıkmadı.

Sonra dünyanın finans merkezleri New York ve Londra'yı ziyaret ettiler. Gaye Erkan'ın Amerika'da bir bankanın CEO'su olması, Amerikalı bir bankacı olarak görülmesi, kendi dillerinden anlatan biri olarak görmeleri nedeniyle umutla gittiler. Mehmet Şimşek Merrill Lynch Bankasının tahvil alım satımcısı olarak çalışmıştı. Bu ilişkilerin de Türkiye'ye daha sıcak bakılmasına neden olacağını düşündüler. Ama beklemedikleri kadar bir rağbet görmediler.

'AKP'YE YAKIN İŞ ADAMLARI PARALARINI MI GETİRDİ?'

Bu görüşmelerden sonra ne kadar bir kaynak girişi oldu?

Genel olarak rezervlerde bir artış var ama bunun kaynağını çok fazla gö-

remiyoruz. Önümüzdeki ay Merkez Bankasının kısa vadeli borçları açıkladığı zaman anlayacağız. Tahvillere belli bir giriş başladı ama çok büyük bir rakam değil. Hisse senetlerine geçtiğimiz dört haftada 700 milyon dolar, genelde de 2-2.5 milyar dolarlık bir giriş söz konusu olmuştu. Yani beklenen büyük bir miktar gelmedi.

Fakat son dönemlerde net hata noksan kaleminden bir giriş dikkat çekiyor. Bu bilindiği gibi çok net ölçülemeyen, kayda geçmeyen dövizlerin bakıyesi üzerinden hesaplanan bir rakam. Yaklaşık olarak dört ayda (haziran, temmuz, ağustos, eylül) 15 milyar dolar bir para girişi olmuştu. Bu da seçimleri kaybedeceğini düşünüp parasını yurt dışına çıkartan AKP rejimi yanlılarının parası olduğu izlenimini uyandırıyor. Geçenlerde açıklanan ekim ayı ödemeler dengesinde 2 milyar doların üzerinde bir giriş daha olduğu görülüyor. Basına sızan haberlere göre AKP'ye yakın iş adamlarına yurt dışındaki paralarını getirmeleri talimatı veriliyor. Bu büyük ölçüde net hata noksan kalemine yansıyor.

Mehmet Şimşek yabancı kaynak arayışı için İspanya'ya gitti. OVP'nin "yatırım iştahını" kabarttığını söyleyen Şimşek'in ve AKP'nin yurt dışı kaynak arayışını Prof. Dr. Hayri Kozanoğlu değerlendirdi.

Fotograf: Şerif Karataş/Evrensel

KISA... KISA

Biden ve Erdoğan görüştü

Fotoğraf: DHA

CUMHURBAŞKANI Tayyip Erdoğan ile ABD Başkanı Joe Biden telefonda görüştü. Görüşmede İsrail'in Gazze'ye saldırıları, İsveç'in NATO üyeliği, F-16 satışı ve ikili ilişkiler ele alındı. İki lider, en son temmuzda Vilnius'taki NATO zirvesinde bir araya gelmişti. Biden göreve geldiğinden beri Türkiye'yi ziyaret etmedi. (ANKARA)

İmamoğlu'na ikinci beraat

Fotoğraf: DHA

İSTANBUL Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı Ekrem İmamoğlu, Tuzla Belediye Başkanı Şadi Yazıcı'ya hakaret ettiği iddiasıyla "Kamu görevlisine alenen hakaret" suçundan yargılandığı davada beraat etti. Daha önce basit yargılama usulüyle yapılan yargılamada da beraat eden İmamoğlu, aynı dosyadan ikinci kez beraat etmiş oldu. (İSTANBUL)

Ensarioğlu istifayı etti

Fotoğraf: @SalimEnsarioğlu adlı X/ Twitter hesabından alınmıştır.

Şeyh Said ile ilgili açıklamaları nedeniyle disiplinle sevk edilen İYİ Parti İstanbul Milletvekili Salim Ensarioğlu partisinden istifa etti. Ensarioğlu, "Şeyh Said, Bediüzzaman Said Nursi ve Seyid Rıza bölgemin önemli değerlerindedir. Disipline sevk kararı İYİ Partinin merkez sağ iddiasını artık taşımadığının da vesikasıdır" ifadelerini kullandı. (ANKARA)

Dikbayır'dan suç duyurusu

İYİ Partiden ihraç edilen Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır, 3 partili hakkında "Özel hayatın gizliliğini ihlal, kamu görevlisine cebir ve tehdit ile şantaj teşebbüsü" suç duyurusunda bulundu. Söz konusu isimler Genel Başkan Özel Kalem Müdürü Esmâ Bekar, Ahmet Uçak ve Selçuk Kılıçaslan. (ANKARA)

Emekçi aç; Saray'ın vekilleri ciğer, işçinin vekili gaz yiyor

Fotoğraf: @kepolusuna adlı X/ Twitter kullanıcısının hesabından alınmıştır.

Hilmi MIYNAT
Eda AKTAŞ
Denizli-İzmir

TBMM'de bütçe görüşmeleri sürerken, Saadet Partili Hasan Bitmez'in "Katil İsrail, işbirlikçi AKP" dövizleriyle yaptığı konuşmada fenalaşmasından bir gün sonra, 13 Aralık'ta, AKP'li vekillerin Meclis bahçesinde mangal partisi düzenlemesi tartışılmasına neden oldu.

Etikliği düzenleyip sosyal medyada övünerek paylaşılan AKP Diyarbakır Milletvekili Suna Kepolu Ataman, tartışmalar üzerine yaptığı açıklamada kendisini "ağa kızı" olduğunu hatırlatarak savundu, kamu kaynaklarını harcamadığını öne sürdü.

Açlık sınırını altındaki asgari ücretle çalışan Denizli ve İzmir'den işçiler ise yandaşlara tepkili: "Biz açlık sınırında çocuk bakmaya çalışırken bütçe belirleyen vekillerin Meclis bahçesinde mangal partisi vermesi bizimle dalga geçmektir!"

'ÜÇ KURUŞ İÇİN GÜNLERCE PAZARLIK YAPIYORLAR'

Yaşananların kendisini öfkeliendirdiğini dile getiren belediye işçisi, "Asgari ücretle yapılacak üç kuruşluk zam için günlerce 'En düşüğe nasıl getirilebilir' diye konuşulması insanın canını sıkıyor. Biz açlık sınırında çocuk bakmaya çalışırken bütçe belirleyen vekiller Meclis bahçesinde mangal partisi veriyor. İnsanın sinirine dokunuyor" dedi.

'GÖRGÜSÜZLÜĞÜN DİBİ'

Bir kadın işçi de "Milyonlarca işçi evine ekmeğe götüremezken AKP'li milletvekillerinin yaptığı görgüsüzlük ve ayıptır" diyerek tepkisini dile getirdi.

Başka bir işçi de, Milletvekili Hasan Bitmez hastanedeyken Meclis bahçesinde mangal partisi düzenlenmesinin kabul edilemez olduğunu söyledi. AKP'li vekilleri kınadığını söyleyen işçi, "Meclis bahçesinde mangal yaparak keşif yapıyorlar. Halkın parasıyla, tüyü bitmemiş yetimin hakkıyla, üç beş maaşla milletin gözüne soka soka görgüsüzlük yapıyorlar" dedi.

Hasan Bitmez, Filistin bayrağıyla uğurlandı

TBMM Genel Kurulunda 12 Aralık'ta "Katil İsrail, işbirlikçi AKP" dövizleriyle yaptığı konuşma sırasında fenalaşan ve önceki gün hayatını kaybeden Saadet Partisi Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'in cenazesi İstanbul'da toprağa verildi. Tabutuna Filistin bayrağı sarıldı.

Fatih Camisi'nde cuma namazının ardından düzenlenen cenaze törenine, Bitmez'in ailesi ile 11. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, CHP Genel Başkanı Özgür Özel, Saadet Partisi Genel Başkanı Temel Karamollaoğlu, Gelecek Partisi Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu, DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan, İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu, AKP ve CHP il başkanları ile çok sayıda partili ve yurttaş katıldı. Protokolün geldiği sırada kısa süreli izdiham ve gerginlik yaşandı.

Karamollaoğlu, cenazeye katılanlara teşekkür etti, "Allah rahmet eyesin, makamları cennet olsun" dedi.

Konuşmanın ardından Bitmez'in cenazesi Merkezefendi Mezarlığına defnedildi. Bitmez için önceki gün Mecliste de tören düzenlenmişti.

Bitmez'in son sözleri, "Onlar sanıyorlar ki bizden kurtulsalar mesele

'İŞÇİLERLE BİRLİKTE YÜRÜMEYE DEVAM EDECEĞİZ'

AKP'li vekillerin Mecliste mangal partisi verdiği gün, Emek Partisi (EMEP) Milletvekilleri Sevda Karaca ve Iskender Bayhan, Urfa'da sendikal hakları ve insanca çalışma koşulları için direnen Üzak Tekstil işçilerinin yanındaydı. Jandarmanın müdahalesi sırasında işçilerle birlikte TOMA'dan sıkılan gazlı suya maruz kaldılar, islandılar, çamura battılar ancak direniş desteklerini sürdürdüler.

süzlüğün en dibini yaşıyorlar" dedi.

ÇOCUKLAR İÇİN BİR ÖĞÜN ÜCRETSİZ YEMEK TALEBİ

Yaklaşık 20 yıldır tekstilde çalışan ve 2 çocuk okutan 35 yaşındaki kadın işçi de eğitime ayrılan bütçenin yetersizliğine dikkat çekti.

Mangal partisini sosyal medyadan gördüğünü belirten tekstil işçisi, "Bir ke-re daha anladık ki bunların bizi düşündüğü falan yok. Geçim derdimiz, taleplerimiz Mecliste mangal oluyor" dedi.

Devlet okullarında aidat alınmasını eleştiren ve "Okullarda bir öğün ücretsiz sağlıklı yemek" kampanyasını hatırlatan kadın işçi, "Çocuklarımız devlet okullarında ücretsiz okuyamıyor. İki ayrı işte çalışsak da geçinemiyoruz. Çocuklarımız gelecekte kuramıyoruz. Güneşi görmekten çalışıyoruz kimi zaman. Bizim hayatımız böyleyken bizi temsil etmesi gereken vekiller görgüsüzce mangal keyfi yapıyorlar. Yazık ki bunların maaşını yine bizim cebimizden çıkıyor. Hakkımı asla helal etmiyorum" ifadelerini kullandı.

'İNSANLAR İNTİHAR EDİYOR'

İzmir'den bir tekstil işçisi de "İnsanlar yiyecek ekmeğe bulamazken, kirasını ödeyemezken, diğer yandan bütçe görüşmeleri varken yapılan görgüsüzlük, ahlaksızlık, terbiyesizliktir. Ülkemizde insanlar çocuğuna ekmeğe veremediği için intihar ediyor" dedi.

Tekstil iş kolundan bir kadın işçi de intiharları hatırlatıp "Her akşam bir gün sonra çocuğunun beslenmesine ne koyar-

Fotoğraflar: Evrensel

Müdahale sırasında konuşma yapan Bayhan, sık sık "Beraber yürüdük biz bu yollarda" şarkısını söyleyen, "Sermayenin Saray'daki iktidarının bir numaralı temsilcisi Erdoğan'a" seslendi: "Biz de burada Urfa'lı işçi kardeşlerimizle birlikte direndik günlerce. Biz de Urfa'lı işçi emekçi kardeşlerimizle islandık gazlı suların altında. Ama birlikte yürümeye devam edeceğiz, biz bu yolda yürümeye devam edeceğiz!" (HABER MERKEZİ)

cağını düşünen anneler, ev kirasını ödeyemediği için evinden çıkmak zorunda kalan insanlar, üç kuruş asgari ücretle geçinmek zorunda olan var bu ülkede. Bu yapılan resmen bizimle dalga geçmektir" diye konuştu.

FİLİSTİNLİ ÇOCUKLARI HATIRLATTI

Denizli'de belediye çalışanı bir kadın işçi de İsrail ablukası altında açlığın pençesinde olan Gazze'deki Filistinli çocukları hatırlatarak "Mangal zamanı değil" dedi.

"Filistin'de çocuklar ölüyor, ben yemek yerken, başımı yastuğa koyarken üzüliyorum, kahroluyorum" diyen kadın işçi, "AKP'li vekiller mangal partisi yaparken İsrail'e gemilerle mal gidiyor. Filistin halkına düşen sadece gözyaşı oluyor. Çocukların hayatı, geleceği, vekillerin mangal partilerinde duman oluyor" ifadelerini kullandı.

'ÜNİVERSİTE MEZUNUYUM, 11 BİN 400 LİRA ALIYORUM'

Türkiye'de yoksulla zengin arasındaki uçurum büyürken kimsenin bunları düşünmeyip başka işlerle uğraşması insanın canını sıkıyor" diyen kadın işçi, belediye işçilerinin ücretleri ile memur maaşları arasındaki farka da dikkat çekti: "Memur 32 bin lira alıyor. Memur ile zengin arasında zaten uçurum var. İşçi ile zengini kıyaslamıyorum bile! Ben de üniversite mezunuyum ama 11 bin 400 lira alıyorum. Buysa adalet söyleyecek sözüm yok."

İmamoğlu ve Yavaş yeniden aday oldu

CHP PM 200'ün üzerinde il ve ilçede belediye başkan adaylarını belirledi. İstanbul adayı Ekrem İmamoğlu, Ankara adayı Mansur Yavaş, Balıkesir adayı Ahmet Akın, Bursa adayı Mustafa Bozboz oldu. İhraç edildikten sonra PM kararıyla CHP'ye dönen Tanju Özcan da Bolu için tekrar aday gösterildi.

CHP Genel Başkanı Özgür Özel, dün İBB'yi ziyaret edip İmamoğlu ile görüştü.

Özel, "5 yıl önce İstanbul'u ona emanet ettik, emanete çok iyi baktı. İstanbul'u seven herkese bir kez daha Ekrem Başkan emanet ediyoruz" dedi. Özel ayrıca "İstanbul'u İstanbul ittifakı kazandı. İttifakı İstanbullular kurdular. Ekrem Başkanın elini kolunu bağlayanlar var, hizmete engel olmak isteyenler var. Belediye Meclis çoğunluğunu istiyoruz" ifadelerini kullandı.

İmamoğlu da "Hem devam eden projelerimizi bitirme hem de yeni projeleri İstanbullu ile buluşturma kararlılığımızı ortaya koyacağız. 5 yıl daha görev izni alacağımıza inanıyoruz" dedi. (HABER MERKEZİ)

SİYASAL KÜLTÜR

Yücel DEMİRER
ydemirer@evrensel.net

BÜTÇE SİYASAL BİR BELGEDİR

TBMM Genel Kurulunda 2024 yılı bütçesi görüşülüyor. Salı günü Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'in kürsüde konuşurken fenalaşarak yere düşmesi ve perşembe günü vefat haberinin gelmesi üzerine görüşmeler 21 Aralık Perşembe gününe ertelendi.

Bütçe oturumları sırasında Meclise ziyaretçi alınmıyor, başka yasa görüşülüyor ve partilerin grup toplantıları yapılmıyor. Bütçe kanunu teklifinin TBMM Genel Kuruluna gelmeden önce görüşüldüğü Plan ve Bütçe Komisyonunun Başkanı Mehmet Muş, komisyon aşamalarında ne kadar çok çalıştıklarını ve sürecin halkın temsilcilerince nasıl "sık" denetlendiğini şu sözlerle anlattı: "36 gün süren görüşmelerde toplam 21 birleşim ve 70 oturumda yaklaşık 218 saat mesai yaptık. Bu görüşmelerde Komisyon üyeleri dahil 265 milletvekilimizin toplam 1116 söz talebi karşılandı."

Tüm parlatma çabalarına rağmen önümüzdeki yılın bütçe dönemi hakkında iyimser olmak için pek bir neden yok. Bir önceki yılın bütçesini dönemin Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay '2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi bilgilendirme toplantısında şu sözlerle tanıtmıştı ve sonucu yıl boyunca hep birlikte yaşadık: "100'üncü yılın bütçesi; yatırım, üretim, istihdam, ihracat ve büyüme odaklı bir yapıdadır. 2023 bütçe kanun teklifimizi vatandaşlarımız küresel belirsizliklerden ve risklerden koruyacak, her kesimden insanımızı kaleyacak şekilde adil ve sosyal bir anlayışla hazırladık."

2023 bütçesinin sonuçları ortadayken, seveli Cevdet Yılmaz'ın önümüzdeki yılın bütçesini tanıtırken sarf ettiği şu sözlerle güvenmek mümkün değil: "Bütçemiz, yatırım, istihdam, üretimi ve ihracatı destekleyen, bütüncül ve kapsayıcı bir kalkınma yaklaşımına sahiptir. İstikrar içinde büyümenin sağladığı imkanları insan odaklı ve sosyal refahı artırıcı bir yaklaşımla toplumun bütün kesimleri ile paylaşmak esas alınmıştır."

Siyasal bir belge olan bütçe, bir takvim yılı içinde ülke kaynaklarının hangi harcamalar için kullanılacağını gösteren temel metindir. Bütçelerin başarısı hazırlanma, onaylanma ve uygulama aşamalarındaki uyum ve şeffaflık ile mümkün olur. Bütçe kavramının kökeninde halk iradesinin, yapılacak harcamalar konusunda yönetime yön vermesi ve sonrasında denetlemesi fikri yatar. Bütçe, devletin gelir kaynaklarını ve giderlerini gösterip, bunlar arasında denge kurma işlevi yanında, hukuki bir belgedir de. İşlevi dar kapsamlı teknik bir araç olmakla sınırlı kalmayıp, kamu kaynaklarının kullanılmasında çığır açıcı ve öncelik sıralarını gözler önüne sererek, kamu finansmanının bütünlüklü bir resmini görme imkanı sunar.

Bütçenin kamusal hayata girişi, hükümetlerin harcamalarına koyduğu sınırlar ve içerdikleri denetleme mekanizmaları ile demokrasi yolunda tarihsel bir kazanım olarak kabul edilir. Bütçe tartışmalarında her ne kadar harcamaların nasıl yapılacağına gösteren harcamaya yönetimi boyutu öne çıkıyor olsa da, yıl içinde harcanacak miktarda hangi kesimden ve nasıl sağlanacağını gösteren 'gelir yönetimi', siyasal mücadele ile bütçe arasındaki organik bağı görünür kılar.

'Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin tek merkezli ve denetleme mekanizmalarından arındırılmış düzeneğinde, bütçe yönetiminin sağlıklı işleme ölümlüde pek çok engel bulunuyor. Bütçenin 'tek adam rejimi'ni ayakta tutmak ve güçlendirmek gibi bir önceliği olduğu biliniyor. Bütçe ile finanse edilecek kamu politikalarının maliyet ve fayda hesaplarını nesnel bir biçimde yapılmadığı, uygulama sonuçlarıyla ortaya.

Bütçenin en önemli gelir kaynağını oluşturan vergi konusunda oturmuş bir sistemden ve adil bir dağılımdan bahsetmek mümkün değil. Mevcut iktidarı yönetimi altında gelir düzenlemeleri bağlamında yapısal bir düzenleme yapılmadı. Bunun yerine gelir kaynağı olarak sınırsız bir özelleştirme, dolaylı vergilere yüklenme ve pahalı borçlanma tercih edildi. Özellikle dolaylı vergilerin oranı arttı, kamu finansmanında müthiş bir adaletsizlik ortaya çıktı.

Üretmeden çok kazananların adil biçimde vergilendirilmediği, 'kayıt dışı ekonomi'nin kanıksandığı, sermayenin büyük bölümünün kaynağının şaibeli olduğu koşullarda, işçiler ve yoksullar için rasyonel bir bütçeden bahsetmek mümkün değil. Sürekli olarak bütçe harcamalarının gelirleri aştığı bir ortamda, kimin zenginleştiği sorusuna verilen yanıt, işçiler açısından bütçenin başarı notunu da gösteriyor.

Bütçenin gerçekçi ve adil olarak hazırlanıp uygulanması siyasal mücadelenin konusu. 'Bütçe maratonu' denilen bu 'müsamere'yi yerli yerine oturtmak için hazırlık, onaylama ve uygulama aşamalarında sürece müdahil olmak gerekiyor. Bütçenin teknik değil halkın doğrudan katılımını gerektiren ve sınıf mücadelesi içinde şekillenen siyasal bir metin olduğunu unutmadan, kamu kaynaklarının kullanımında işçinin, yoksulun, dar gelirli'nin öncelik kazanması için mücadele etmek gerekiyor.

Fotoğraf: Nisa Sude Demirel/Evrensel

KISA... KISA

Taciz davası ertelendi

Fotoğraf: Gülnaz Bingöl/csorgselsarsiv.org

ŞIRNAK'in Cizre ilçesinde 43 öğrenciye cinsel tacizde bulunan Müdür Yardımcısı Burak Ercan hakkında "cinsel taciz", "Sarkıntılık yapmak suretiyle çocuğun cinsel istismarı" ve "basit cinsel saldırı" suçlarından açılan davanın 9'uncu duruşması, Cizre 2'nci Ağır Ceza Mahkemesinde görüldü. Tutuksuz yargılanan sanığın, sesli ve görüntülü bilişim sistemi (SEGBİS) ile bağlandığı duruşmada mahkeme heyeti, savcının mütalaasını hazırlamadığı gerekçesiyle duruşmayı 1 Şubat'a ertelendi. (ŞIRNAK)

Mezopotamya Kitap Fuarı başlıyor

Fotoğraf: MA

DIYARBAKIR Ticaret ve Sanayi Odası (DTSO) ile Eylül Fuarı, 200'e yakın yayınevinin katılacağı, bugün başlayacak ve 24 Aralık'a kadar sürecek Mezopotamya Fuarı ve Kongre Merkezinde Mezopotamya Kitap Fuarı düzenleniyor. 4 yıl aradan sonra düzenlenecek fuarda çok sayıda yazarın katılımıyla birçok söyleşi, panel ve imza etkinliği düzenlenecek. Fuarın onur konuğu ise Yazar Murathan Mungan olacak. (DIYARBAKIR)

Açlık grevinde 20.gün

Fotoğraf: MA

"**ABDULLAH** Öcalan'a özgürlük, Kürt sorununa çözüm" kampanyası üçüncü ayında. Devam eden kampanyada Türkiye ve Kurdistan'daki cezaevlerinde 27 Kasım'da başlatılan dönüşümlü açlık grevi eylemi ise 20'inci gününe girdi. (DIYARBAKIR)

Ağrı Dağı'nda mercer bulutu

Fotoğraf: AA

TÜRKİYE'nin en yüksek noktası Ağrı Dağı'nın üzerinde mercer bulutu oluştu 5 bin 137 metre rakımlı dağın zirvesini, halk arasında "şapka" diye adlandırılan mercer bulutu sardı. Güneşin doğuşuyla ortaya çıkan ve Iğdır ile Ağrı'daki farklı noktalardan izlenen mercer bulutu, güzel görüntü oluşturdu. (IĞDIR)

SINIF DAYANIŞMASI BÜYÜYOR:

İstanbul'da 16 sendikadan Özak işçileri için eylem

Fotoğraf: Eylem Nazlı/Evrensel

Urfa'da Özak Tekstil işçilerinin sendikal haklarını elde etmek ve insanca koşulları için başlattıkları direniş 19. gününü geride bırakırken dayanışma eylemleri de sürüyor. İstanbul'da Özak Tekstil fabrikası önu ve Kadıköy Süreyya Operası'nda Urfalı işçilerle dayanışma eylemi düzenlendi.

Özak Tekstil'in İstanbul İkitelli'de bulunan fabrikasının önünde Dev Yapı-İş, Dev Turizm - İş, DGD-Sen, İşçi Emekçi Birliği, İnşaat İş ve Limter-İş sendikaları Özak işçileri için bir araya geldi.

ÖZ İPLİK-İŞ'TEN SALDIRI

Öz İplik-İş temsilcileri ise sendikalar fabrika önüne gelmeden alana konularak basın açıklaması yapmalarını engellemek için müzicini sesini açtı, sloganlarla sendikaları bastırmaya çalıştı. Uzun süre Öz İplik-İş temsilcilerinin susmasını bekleyen sendikalara, Öz İplik-İş temsilcileri saldırı girişiminde bulundu, polis müdahale etti.

'DİRENEN ÖZAK İŞÇİLERİNİN YANINDAYIZ'

"Kahrolsun sarı sendika", "Özak'a BİRTEK-SEN sen girecek" sloganları atıldığı basın açıklamasında, "İşçilere uygulanan şiddet gösteriyor ki anayasa, yasalar işçiler için işlemiyor. Söz konusu sermayedarların daha fazla sömürmesi olunca tüm kurallar buna göre belirleniyor. Tüm saldırılara karşı işçi sınıfının bayrağını yükselten Özak işçilerinin direnişini selamlıyoruz. Özak Tekstil işçileri yalnız değildir. Bizler direnen Özak işçilerinin yanındayız" denildi. (İstanbul/EVRENSEL)

'SENDİKA HAKKI İKTİDAR TARAFINDAN ENGELLENİYOR'

ÖTEyandan KESK, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, Türkiye Gazeteciler Sendikası, DİSK Gıda-İş, İnşaat-İş, Sosyal-İş Sendikası ve Türkiye Yazarlar Sendikası da dahil 16 sendika dün akşam Kadıköy Süreyya Operası önünde bir araya geldi. Özak işçileriyle dayanışma eyleminde BİRTEK-SEN yöneticilerinin gözaltına alınması da protesto edildi. Açıklamada, "Özak işçilerinin taleplerini sahipleniyoruz ve bir an önce yerine getirilmesini istiyoruz" denildi. Eylemde sık sık "Urfaya selam direniş devam", "Birleşen işçiler yenilmezler", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek", "Özak Tekstil işçisi yalnız değildir" sloganları atıldı.

16 sendikadan yapıldığı açıklamada, şu ifadelerle yer verildi: "İşçilerin en temel haklarından biri olan ve anayasaya güvenine altına alınmış sendikali olma hakkı bizzat devletin jandarması, valisi, müftüsü ve bütün bunların tepesinde iktidarın bizzat kendisi tarafından engelleniyor. İşçilerin insanca yaşayacak ücret, güvenceli çalışma koşulları için kesintisiz direniş içindeler." Açıklamada, direnişin ilk günlerinden itibaren

ren Özak patronunun isteğiyle valilik tarafından OSB'de eylem yasağı getirildiğine sonrasında işçiler ve sendikaların yetkililerinin OSB'den içeriye alınmamasına başlandığına dikkat çekildi.

'İŞÇİLER BİRLİKTE GÜÇLÜ'

"Artık yeter, artık etrafımıza kurulan bu çemberi kıracağız" denilen açıklamada son olarak şu ifadelerle yer verildi: "Özak Tekstil işçilerinin yolundan yürüyerek bu çemberi kıracağız. Yıllardır ülkemizin her tarafında ortaya çıkan onlarca işçi direnişinin yolundan yürüyerek bu çemberi kıracağız. En önemlisi de hiçbir işçi direnişini yalnız bırakmayan bir sınıf kardeşliği, sınıf dayanışması ortaya koyacağız. Çünkü biliyoruz ki işçiler ancak birleşirse güçlü, işçiler birlikte güçlü! Son olarak, Özak işçilerinin taleplerini sahipleniyoruz ve bir an önce yerine getirilmesini istiyoruz. Özak patronu bu tutumunu devam ettirdiği sürece ürettiği bütün ürünlerin satıldığı yerler de eylem alanına dönüşecektir buradan son kez uyarıyoruz." (İstanbul/EVRENSEL)

Fotoğraf: Hilal Tok/Evrensel

'DİRENMEYE DEVAM EDECEĞİZ'

DİRENİŞLERİNİN 19. gününde OSB girişinde eylemlerini sürdüren işçileri, emek ve demokrasi güçleri de ziyaret ederken, uluslararası sendikalardan ise destek mesajları vermişti. Dayanışma ve destek ziyareti ile direnişlerini sürdüren işçiler ise "Direnmeye devam edeceğiz" diye seslenmişti. (Urfa/EVRENSEL)

Urfa işçisi tarih yazıyor

Deniz KAR BİRTEK-SEN Örgütlenme Uzmanı

ÖZAK Tekstil'de direniş yirminci gününde, fabrikanın bir kilometre berisinde, Urfa-Antep yolunda, karşıda jandarma kalkanı, içimizde 'emniyetten arkadaşlar' sürüp gidiyor. İşçilerin moral üstünlüğü ile morallerini haklılıklarından ve birliklerinden alan bir üstünlük bu, iki tarafın bazen ileri atılarak, bazen geri çekilerek sürdürdüğü bir mücadele bu.

TARAFLARIN BELLİ OLDUĞU MÜCADELE

Bir tarafta birliğiyle, sendikasıyla, vekiliyle, dayanışma gösteren kardeşleriyle işçilerin birliği, bir tarafta sermaye. Direniş boyunca müdahalelerde sendikacılar alkonuluyor, temsilci işçiler mücadelenin başına geçiyor. Temsilci işçiler alkonuluyor, işçi kendi komutanını çıkarıyor, kalkanların arasından. İşçinin vekili yol gösteriyor, direniş alanının dışından gelen destekler güçlendiriyor işçinin birliğini.

Bir tarafta da işin başında müdür, patron, sarı sendika var. Vali, jandarma, patron basını, polis, müftü, savcı, hakim de işin içinde. İşin içindekilere sorsan 'İşçi aslında haklı'. Hiçbiri emir kimden, nereden bilmiyor. Alanda dipçik, sorguda şeker uzatan askerin 'Olaydan geçerken haberi yok'. Kendine verilen emirlerin nereden geldiğini bilmeyenler, işçiye 'Bölgede kaos ortamı oluşturma' emrinin nereden geldiğinin peşine düşmüş. İşin içinde olanlar çoğu zaman giz-

Fotoğraf: Evrensel

liyor tarafını. İşçinin yüzüne bile bakamıyor bazen. Biliyor çünkü utanılacak işler yaptığını.

MÜDAHALE, GÖZALTI VE KANAAT ÖNDERLERİNE KARŞI...

Biber gazı işe yaramadığında yargıyı devreye sokuyor karşı taraf. Gözaltı, tutuklama istemi, savcılık talimatı... Yargı sopası sökmeyi mi tatlı dil devrede. Urfa'nın kanaat önderleri işçilerin evlerini geziyor, 'Alanı terk etmelerinin kendileri için hayırlara vesile olacağını, haklıyken haksız duruma düşmemek gerektiğini' nasihat ediyor. Tatlı dil olmadı mı, rüşvet giriyor işin içine. Sarı sendikacı, tıpkı iş yeri yöneticisi gibi tek tek işçileri arayıp 'Gel tazminatını al' diyor. Aranan işçiler tazminatı isten atılan işçiler. Kafası karşıya işçinin birliği müdahale ediyor, patronun, sarı sendikadan ne kadar sıkıştığını, nasıl aciz duruma düştüğünü anlatıyor.

Rüşvet de sökmeyi mi sürgüne yolluyor işçi. Şehirler arası yola sürülüyor. Ama Urfa işçisi baştan söyledi sözünü,

barikadın tam karşısında, direnişin üçüncü gününde, ilk müdahalede: Vazgeçmeyeceğiz, direne direne kazanacağız! Tam demokrasiyi uygulayan işçi söyledi sözünü: Oy birliğiyle direniş devam.

Çünkü Urfa işçisi yalnız iş, ekmeğin, onur için değil; Urfa işçisi tacize, baskıya karşı da direniyor. Urfa işçisi 'Bizim anamız bacımız evde' diyenlere inat direniyor. Urfa işçisi, açlık sınırının altında kalan ücretleri için direniyor.

URFA İŞÇİSİ TARİHİ DE DİRENİŞLE İLERLETECEK

20 gündür Urfa'da tarih sıcıyor. 20 günde bayrak mı düşmedi yere taziykili su sonucu, ezan mı dinmedi müftülük camiyi kapayınca. 20 gündür Urfa işçisi tarihi yazıyor, belki biz şu an anlamasak da. Belki boğacak direniş devlet taziykili suyla, biber gazıyla. Belki çırpıp kurtulacak 500 işçi birbirine tutunup. Ancak yenilgi de kazanım da ilk olmadı, son da olmayacak. Kendisi nasıl ilerliyorsa bu direnişte Urfa işçisi, tarihi de öyle ilerletmeye devam edecek.

Fotoğraf: AA

ELAZIĞ OSB'DEN İŞÇİLER:

Özak kazanırsa biz de kazanırız

Özkan ZÜLFİKAR
Elazığ

TÜRKİYE'de ve dünyanın çeşitli yerlerinde Urfa'daki Özak Tekstil işçileriyle dayanışmak isteyen işçi, emekçiler bir araya geliyor, destek açıklamalarında bulunuyor. "Bu dayanışmayı Elazığ'da da büyütme ve insanca yaşam mücadelemize sahip çıkma zamanı" çağrısıyla bildiri kaleme alan Emek Partisi, Özak Tekstil işçilerinin direnişini duymayana duyurmak, görmeyene göstermek amacıyla organize sanayi bölgesindeki işçilere dağıtım yaptı, yapmaya devam ediyor.

Çeşitli iş kollarının yanı sıra tekstil atölyelerinin ve fabrikalarının da olduğu Elazığ Organize Sanayi Bölgesi aynı zamanda işçilerin yoğun yaşadığı Yazıkonak, Yurtbaşı ve Akçakiraz beldelerinin yamacında bir yer. OSB'nin içinde işçilere ulaşmaya çalışırken "Burada ki fabrikaları kapattılar mı?" sorusunu sorduracak bir sessizlik hakimdi. 12 bine yakın işçinin çalıştığı yerde adeta in, cin top oynuyordu. Gün doğmadan iş yoluna koyulan işçiler, sabah mesailerine başlarken ve akşam paydostan sonra oluşan mahşeri kalabalıkta da "dört tekerlekli" top oynar.

Elazığlılar dışında çevre illerden göç ile gelenler de OSB'de çalışır. Muhtemelen, çoğu buraya gelmeden evvel "Yağış var mı yok mu? Gelecek sene ne olacak?" gibi sorularla köylerindeki hasadı düşünüyordu. Şimdi karanlıkta başlayıp karanlıkta biten mesailerle birlikte "Çocukların okulu, beslenme çantaları, ev kira-sı, faturalar, pazar alışverişi vs." gibi kaygılarla yaşamak zorundalar. İşte böyle "güzel" bir ortamda bildirimleri alıp okumak isteyen işçiler de bir iki söz söylemez mi?

'AYNI ŞEYLERİ YAŞIYORUZ, ONLAR AŞMIŞ, HELAL OLSUN'

Yorgunluktan başı öne düşmüş, işten çıkıp servisine binip eve gitmek isteyen işçilere birer birer yaklaşır, "Özak işçileri işten atılan arkadaşlarımızın iş geri alınması istedikleri için gündür direnişte" dediğimizde başlarını kaldırıp sorulara başladılar: "İlk kez duyuyoruz, görmedik. Ne olmuş? Neden saldırdı oluyor ki? Sendikacı olmak suç mu?" Ve tüm bu soruların ardından başlayan şikayetler... Tekstil işçisi genç bir kadın, "Anlattıklarından Özak işçilerinin yaşadıklarını çok iyi anlıyorum. Çünkü bizde de durumlar aynı, on saat çalışıyoruz. Mobbing var, korku var. Onlar aşmışlar. Helal olsun" diyor. Başka bir işçi ise "Biz de destekliyoruz. Elazığ'dan selam gönderiyoruz" derken başka işçiler giriyor araya: "Bizden de selam söyleyin. Hadi inşallah. Onlar kurtulursa bize de bir faydası olur belki..." diye topluca destek mesajı veriyorlar.

Toplu destekten sonra kadın işçileri kendi aralarında konuşurken görüyoruz. İşlerinden Ayşe isimli kadın işçiyle konuşuyoruz Ayşe, en çok işten atılan meslektaşına işçilerleniyor. Elazığ ağızyla "Boynu devrile inşallah" deyip patronun ağzının payını veriyor.

Fotoğraf: AA

Bitlis'te şüpheli asker ölümü

BİTLİS'te görevli Jandarma Uzman Çavuş Mustafa Fatih Yetişen (29) şüpheli şekilde yaşamı yitirdi. Merkeze bağlı Tanrıyar Jandarma Karakol Komutanlığında görev yapan Uzman Çavuş Yetişen'in birliğin yemekhanesinde silah kazası sonucu ağır yaralandığı iddia edildi. Yetiş, kaldırıldığı Tatvan Devlet Hastanesinde tüm müdahalelere rağmen yaşamını yitirdi. Cenazesi, dün düzenlenen törenin ardından memleketi Adana'ya uğurlandı. (HABER MERKEZİ)

dünya turu

SOMALI

BM: 6.9 milyon kişi yardıma muhtaç

BİRLEŞMİŞ Milletler (BM), gelecek yıl Somalide 6.9 milyon kişinin insani yardıma muhtaç olacağını bildirdi. BM İnsani İşler Koordinasyon Ofisinin hazırladığı raporda, insani yardım çalışmalarının artması ve kuraklığın etkilerinin azalmasıyla Somalide yardım bekleyen kişilerin sayısında geçen yıla oranla azalma olduğu kaydedildi. Raporda, 2024'te kuraklık, sel ve çatışmalardan ötürü 6.9 milyon kişinin yardıma ihtiyaç duyacağı ve gerekli çalışmaların yapılabilmesi için 1.7 milyar dolar gerektiği ifade edildi. Ülkede 4 milyon kişinin yerinden olduğu hatırlatılan raporda, bunların yüzde 80'inin kadınlar ve çocuklar olduğu vurgulandı. Kuraklıkla mücadele eden Somalide son haftalarda yaşanan şiddetli yağışlar ve seller, 650 bin kişiyi yerinden etmişti.

İRAN

Polis merkezine saldırı: 11 polis öldü

İRAN'ın Sistan-Belucistan eyaletinin Rask kentindeki bir polis merkezine düzenlenen silahlı saldırıda 11 emniyet görevlisinin hayatını kaybettiği bildirildi. İran resmi haber ajansı IRNA'ya göre Sistan-Belucistan Valiliği perşembe günü gece saatlerinde gerçekleştirilen saldırıya ilişkin açıklamada bulundu. Açıklamada "Rask'ta polis merkezine düzenlenen terör saldırısında 11 kişi şehit oldu" ifadelerine yer verildi. Ayrıca polislerle silahlı saldırganlar arasında çıkan çatışmada çok sayıda saldırganın da öldürüldüğü kaydedildi. Yerel basına yansıyan haberlerde, saldırıyı ülkenin güneydoğusundaki Sistan-Belucistan eyaletinde varlık gösteren, "Bölgedeki Sünni Beluç halkın haklarını savunduğunu" söyleyen ve ancak rejimin "terör örgütü" kabul ettiği "Ceysul Adl" isimli örgütün üstlendiği ileri sürüldü.

FRANSA

6 yıldır kayıp İngiliz çocuk bulundu

HAKKINDA kayıp ilanı bulunan 17 yaşındaki bir İngiliz çocuk, 6 yıl sonra Fransa'da bulundu. Fransa'da Toulouse Savcılığı BBC'ye yaptığı açıklamada, Alex Batty'nin kentteki bir gençlik merkezinde olduğunu ve kısa süre içerisinde İngiltere'ye dönebileceğini söyledi. 2017'den beri kayıp olan Alex, çarşamba sabahı Toulouse yakınlarında yağmur altında yürürken kendisini fark eden bir otomobil sürücüsü tarafından bulundu. Alex sürücünün telefonunu kullanarak İngiltere'deki büyükannesine "Seni seviyorum, eve dönmek istiyorum" diye mesaj attı. Çocuk, annesi ve büyükbabasıyla birlikte İspanya'ya tatile gittikten sonra kaybolmuştu. Alex'in velayetine sahip olmayan anne ve büyükbabanın nerede olduğu da bilinmiyor. Ancak ikisi de çocuğun kaybolmasıyla bağlantılı olarak aranmaya devam ediyor. Alex bu süre zarfında Pirene vadilerinde yaşamış ve bir tür gezici kömün halinde oradan oraya seyahat etmiş.

ÇİN

İki metro treni çarpıştı: 515 yaralı

ÇİN'in başkenti Pekin'de yoğun kar yağışı nedeniyle kayganlaşan raylarda öndeki metro treninin otomatik fren sisteminin devreye girmesiyle iki metro treni kafa kafaya çarpıştı. Kaza nedeniyle yaralanan 515 kişi hastaneye kaldırıldı. Yağış sebebiyle kentte bazı tren seferleri askıya alınırken bazı okullar ise kapatıldı. Yetkililer, kazanın başkent Pekin'in batı kısmında Changping metro hattının yer üstündeki bölümünde meydana geldiğini açıkladı. Acil sağlık personeli, polis ile ulaştırma ekiplerinin olaya müdahale ettiği ve tüm yolcuların tahliye edildiği belirtildi. Kar yağışıyla kayganlaşan raylarda öndeki metro treninin otomatik fren sisteminin devreye girmesiyle iki trenin çarpıştığı kazada yaralanan 515 kişinin hastanelere kaldırıldığı bildirildi. Yaralıların 25'inin müşahade altına alındığı ve 67'sinin de tedavisinin sürdüğü ifade edildi. Yoğun kar yağışı, şehirde bazı tren seferlerinin askıya alınmasına ve okulların kapanmasına neden oldu.

İsrail'i ABD planına ikna turu

İSRAİLİ BAKAN: GAZZE TAMAMEN İŞGAL EDİLMELİ

İSRAİL Miras Bakanı Amichai Eliyahu, bir radyo röportajında Gazze'nin "tamamen" işgal edilmesi gerektiğini söyledi. Eliyahu "Bütün gün dünyayı sakinleştirmekle meşgulüz. Neden caydırıcılık yaratmıyoruz?" dedi. Eliyahu, Batı Şeria'da bir cami hoparlöründen İbranice şarkı söylerken görüntülenen yedek askerin açığa alınmasıyla ilgili bir soru üzerine şunları söyledi: "Kazanmak için biraz zalimliğe ihtiyacınız var. Kazanmak için biraz korkutucu olmalısınız."

Fotoğraf: AA

ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Jake Sullivan, Tel Aviv ve Batı Şeria'da İsraili ve Filistinli yetkililerle ABD'nin Gazze planı ve önerilerini görüşürken, ABD basınına konuşan ABD'li yetkililere göre Biden yönetimi İsrail hükümetine, Gazze'deki "kara hareketini" yıl sonuna doğru sona erdirmesini ve düşük yoğunluklu saldırılarla yeni bir aşamaya geçmesini istedi. Sullivan'ın Tel Aviv'deki açıklamaları da bu iddiayı doğruladı. Öte yandan İsrail Başbakanı Netanyahu, "Gazze'de savaşı sürdürmeye kararlıyız" derken, kabinesinin aşırı sağcı bakanları "tam bir işgal" talep etmeyi sürdürüyor. Birçok yorum ise İsrail'in Gazze'deki mevcut durumu "en az birkaç ay" sürdürmeyi düşündüğüne işaret ediyor.

19 bine yakın Filistinlinin öldürüldüğü, binlercesinin hâlâ enkaz altında olduğu, yerleşimlerin büyük bölümünün yerle bir edildiği, sosyal hayatın ve kamu hizmetlerinin yok edildiği Gazze'de halkın fikrini ise soran yok!

ABD'NİN GAZZE İÇİN 'YENİ AŞAMA' ÖNERİSİ

New York Times gazetesine göre, Biden yönetiminin öngördüğü bu "yeni aşama", kara hareketinin en geç üç hafta içinde bitirilmesini, ardından "Gazze'ye girip çıkmak, Hamas liderlerini bulup öldürmek, rehinelere kurtarmak ve tünelleri yok etmek için daha hassas görevler yürütecek daha küçük elit İsrail güç gruplarının kullanılmasını" içerecek. Sullivan da bu planları ve zaman çizelgesini İsraili yetkililerle tartıştı.

ABD'nin Gazze'nin yönetimini ilk olarak uluslararası bir askeri güce ardından Batı Şeria'daki Mahmud Abbas yönetimine devrederek kendi çıkarlarına uygun bir Filistin yönetimi oluşturma planı bir süredir basında tartışılıyordu. Gazze saldırıları öncesi koltuğu sallantıda olan ve tüm iktidar planını Gazze'yi ele geçirmek üzere yapan Netanyahu yönetiminin açıklamaları ise plana henüz ikna olmadığına işaret ediyor.

New York Times gazetesi süreci, "ABD ile İsrail arasındaki görüş ayrılıkları son haftalarda İsrail'in Hamas'a karşı yürüttüğü savaş ve Gazze Şeridi'nde savaş sonrası çözüm konusunda derinleşti" şeklinde yorumladı.

SULLIVAN: 'YENİ AŞAMA'NIN KOŞULLARINI KONUŞTUK

ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Jake Sullivan da Tel Aviv'de düzenlediği basın toplantısında Gazze'deki savaşın "Hamas liderliğinin hassas bir şekilde hedef alınmasına ve istihbarat odaklı

operasyonlara odaklanan yeni bir aşamaya geçeceğini" söyledi.

Guardian'ın haberine göre Sullivan "Bunun koşulları ve zamanlaması Başbakan Netanyahu, savaş kabinesi, İsrail'in askeri liderleri ve savunma bakanı ile yaptığım görüşmelerin konusuydu" dedi.

Sullivan ABD'nin Filistin yönetiminin "yenilenmesi ve yeniden canlandırılması" gerektiği yönündeki görüşünü tekrarladı. Nihayetinde savaşın "müzakerelere edilmiş bir sonuçla" sona ereceğini ancak Gazze'nin Filistinlilerin kontrolü altında olması gerektiğini söyledi: "İsrail halkının bütünüleşmiş, dinamik ve istikrarlı bir bölgede komşularıyla birlikte barış ve güvenlik içinde yaşamaya ihtiyacı vardır ve bunu hak etmektedir."

yacı vardır ve bunu hak etmektedir."

NETANYAHU: GAZZE'DE SAVAŞI SÜRDÜRMEYE KARARLIYIZ

İsrail Başbakanlık Basın Ofisi de İsrail'i ziyaret eden ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Jake Sullivan'ın Tel Aviv'de Başbakan Benyamin Netanyahu ve İsrail hükümetinin savaş kabinesi ile yaptığı toplantıya ilişkin yazılı açıklamada yaptı.

Açıklamada, tarafların, "Savaşın zafer elde edene kadar devam etmesi ile başta Hamas'ın ortadan kaldırılması, rehinelere serbet bırakılması, Hamas'ın Gazze'deki hakimiyetine son verilmesi olmak üzere ortak he-

deflere ulaşılmaması konusunda görüşüldü" belirtildi.

Başbakan Netanyahu, Sullivan ile görüşmesine ilişkin X sosyal medya hesabından yayımladığı görüntülü mesajında ise Gazze'deki saldırıları sürdürme konusunda "her zamankinden daha kararlı" olduklarını söyledi. Netanyahu, "Amerikalı dostlarımıza şunu söyledim: Kahraman askerlerimiz boşuna ölmeli. Toprağa düşmelerinin derin acısından dolayı, Hamas ortadan kaldırılıncaya ve mutlak zafere ulaşuncaya kadar savaşıma devam etme konusunda her zamankinden daha kararlıyız" ifadelerini kullandı.

İsrail Savunma Bakanı Yoav Gallant da ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Jake Sullivan ile bir araya geldi. Gallant, Sullivan ile görüşme sırasında "Hamas'ın tasfiyesinin birkaç aydan fazla süreceğini" söyledi.

2024 YİNE SAVAŞ YILI OLACAK

İsrail merkezli Kanal 12 televizyonu da İsrail'in Gazze'de "şiddetli çatışma aşamasını ocak 2024'ün sonuna kadar sonlandıracağını" söyledi.

11 Aralık'ta İbrani gazetesi İsrail Hayom'a açıklama yapan İsrail kaynakları da ocak ayı sonunda durumun gözden geçirileceğini belirtmişlerdi. Aynı kaynaklar, kara savaşının ikinci aşamasının Gazze'nin kuzeyindeki Şucaiy ve Cebeliye mahallelerinin "temizlenmesine" ve saldırının güneyde Han Yunus'a yönelik sürdürülmesine odaklanacağını da söylediler.

Ynet News'in görüşlerini aktardığı yetkililer ise "2024 yılının tamamının" muhtemelen savaşta geçeceğini söyledi. Ynet'in haberine göre, "Askeri yetkililer, Gazze'de Hamas'a karşı yavaş ve ihtiyatlı ilerlenmesi halinde, örgütün yeteneklerini tamamen ortadan kaldırmanın birkaç ay süreceğini söylüyor."

'ABD KONUŞUYOR AMA YETERLİ BASKI YAPMIYOR'

El Cezire'ye konuşan Doha Lisansüstü Çalışmalar Enstitüsünde Kamu Politikaları Profesörü olan Tamer Qarmout, ABD'nin işgal altındaki Batı Şeria'da Filistin yönetimini desteklemesinin, Filistinlileri Hamas'a yaklaştıracak yorumunu yaptı.

Qarmout ayrıca "Amerikalılar konuşuyor ama İsrail'e siyasi ve askeri tutumunu değiştirmesi için baskı yapmak adına hiçbir şey yapmıyorlar. Gazze'deki savaş söz konusu olduğunda ise Hamas'ı yıpratmak için tamamen İsrail'in arkasındalar" diye konuştu. (DIŞ HABERLER)

Fotoğraf: AA

İSRAİL, GAZZE'DE YİNE OKUL BOMBALADI

İSRAİL ordusu, Gazze Şeridi'nin güneyinde yerinden edilen Filistinlilerin sığındığı bir okula saldırı düzenledi. En az 5 kişi yaşamını yitirdi.

Filistin resmi haber ajansı Wafa'ya göre, İsrail güçleri, Gazze'nin güneyindeki Han Yunus kentini gece boyunca obüslerle hedef aldı. İsrail ordusunun yerinden edilen Filistinlilerin sığındığı bir okulu bombalaması sonucu en az 5 Filistinli öldürüldü, onlarcası da yaralandı.

Gece saatlerinde Han Yunus'un batısında Filistinli Ebu Nasr ailesinin evinin İsrail güçlerince vurulması sonucu 4 kişinin öldürüldüğü bildirilmişti. Ayrıca İsrail savaş uçaklarının, Gazze Şeridi'nin güneyindeki Refah'ta, Kuveyt Hastanesi yakınındaki bir sivil yerleşim alanını bombalaması nedeniyle çok sayıda kişinin öldürüldüğü belirtilmişti.

BATI ŞERIA'DA SALDIRILAR: 12 ÖLÜM

İSRAİL güçlerinin işgal altındaki Batı Şeria'daki Cenin kentine yönelik 2.5 gün süren baskın ve saldırılarında en az 12 kişi öldü. Filistin Sağlık Bakanlığı, 34 kişinin de yaralandığını açıkladı. Bölgede yaşayanlar da 14 Aralık Perşembe öğleden sonra itibarıyla İsrail askeri araçlarının Cenin'den ayrıldığını teyit etti.

Öte yandan, İsrail ordusunun bugün de Batı Şeria'da Filistinlilere ait bir aracı roketle vurduğunu açıkladı. Anadolu Ajansı muhabirine konuşan görgü tanıkları, İsrail ordusuna ait keşif uçağının Batı Şeria'nın Nablus kenti yakınlarındaki Balata Mülteciler Kampı'nda Filistinlilere ait bir aracı roketle hedef aldığını söyledi.

Keşif uçağının araca iki roket atıldığı, ilk roketin iskalamasının ardından aracın içindekilerin ikinci roket isabet etmeden kaçtıkları aktarıldı.

Putin: Ukrayna'da durum Rusya lehine gelişiyor

Fotoğraf: AA

NİSAN 2024'te yapılacak başkanlık seçimi kampanyaları sürerken, Putin, geniş yankılar yaratan bir basın toplantısıyla Rusya halkına ve dünyaya seslendi. Putin, "özel askeri operasyon" olarak tanımladığı Ukrayna Savaşı'na odaklandı ve ön cephede durumun iyileştiğini söyledi.

Çoğu büyük kanal tarafından dört saatten fazla yayımlanan "doğrudan hat" adlı programda Putin, "Tam egemenlik sağladığımız ülkemizin varlığını sürdürmesi imkansızdır" dedi.

UKRAYNA'DA 617 BİN RUS SAVAŞIYOR

Putin, Rusya'nın şu anda Ukrayna'da savaşın toplam 617 bin askerinin bulunduğunu açıkladı. Ayrıca geçen yıl askere çağrılan 300 bin kişinin yanı sıra 486 bin kişinin de gönüllü olarak sözleşmeli asker olarak kaydedildiğini söyledi. Putin bu asker yoğunluğunu "vatanın çıkarları"na bağlayarak açıkladı: "Ehlerinde silahlarla vatanın çıkarlarını savunmaya hazır adamlarımızın sayısı azalmıyor. Bu yılın sonuna

kadar toplam yarım milyonun biraz altında yeni askerimiz olacak."

Putin, Ukrayna ön cephesinde Rus kuvvetlerinin üstünlüğe sahip olduğunu söyleyerek, "Pratik olarak tüm temas hattı boyunca silahlı kuvvetlerimiz, mütevazi bir ifadeyle, durumlarını iyileştiriyor" dedi. Basın toplantısının bu bölümünde Putin, "Son aylarda cephe hattında çok az hareket oldu, ancak Rusya, Donetsk bölgesindeki iki doğu kasabasını, Mariinka ve Avdiivka'yı hedef alıyor" diyerek savaş alanındaki durum hakkında bilgi verdi. Putin, Batılı emperyalistlerin yaz aylarındaki "büyük karşı taarruz" olarak propaganda ettiği Ukrayna'nın girişimlerini, "küçük bir alandaki" askeri başarıları, Ukrayna'nın Kırım'a geçmek için yaptığı son hamle olarak nitelendirdi.

'KİEVİN SON HAMLESİ'

Putin, Kiev'in, Batı'ya daha fazla askeri finansmana ihtiyacı olduğunu göstermek için son bir hamle yapmak niyetinde olduğunu öne sürdü: "Bunu ne-

den yaptıklarını bilmiyorlar, halklarını öldürülmeye itiyorlar, bu Ukrayna kuvvetleri için tek yönlü bir yolsuzluk. Bunun nedenleri siyasi, çünkü Ukraynalı liderler yabancı ülkelere yardım için yalvarıyor."

Bununla birlikte, Batı'nın zaman geçtikçe yardım için daha isteksiz davrandığını söyleyen Putin, şu anda müttefiklerinin Ukrayna'ya verdiği desteğin tükenme noktasına geldiğini ileri sürdü. "Bugün Ukrayna neredeyse hiçbir şey üretmiyor" dedi. "Kabalgıyı başışlayın, ama her şey bedava olarak getiriliyor. Ama bu bedavalar bir noktada tükenebilir. Ve görünen o ki yavaş yavaş tükeniyorlar."

Diğer yandan, Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy, AB zirvesinin Ukrayna'ya yardım konusunda kararsızlığının Putin tarafından kullanılacağı konusunda müttefiklerini uyardı. Zelenskiy, video bağlantısı aracılığıyla, "Putin bunu kesinlikle kişisel olarak size ve tüm Avrupa'ya karşı kullanacak" dedi. (DIŞ HABERLER)

DEMİRKUBUZ BU KEZ
'HAYAT'A BİR ŞANS VERİYOR

Hayat filminden bir sahne

YARDIMCI
OYUNCUŞenay AYDEMİR
sinesenay@gmail.com

Ömer Kavur'un başyapıtı "Anayurt Oteli"nin ana karakteri Zebercet, müdürlüğünü yaptığı otelde orta-lıkçı olarak çalışan kadını öldürdükten sonra biraz da vicdan azabını takip ederek kendisini mahkeme salonunda bulur. Bir başkasının cinayet davasını takip ederken kendi savunmasını sunuyor gibidir, hakimle konuştuğunu hayal eder. Hakim mahkemede katile yönelik "Neden öldürdün" sorusunu üzerine alarak şöyle cevap verir Zebercet: "Nedensiz olamaz mı?"

İşte Zeki Demirkubuz karakterlerinin çoğu için bu sorunun arkasındaki motivasyon bir yaşam felsefesidir! Özellikle de "Masumiyet/ Kader" evreni olarak tanımlayabileceğimiz filmlerinin karakterlerinin neyi, neden yaptığını çok da bir anlamı yoktur. Yapmıştır işte! Bu boşluğu siz nasıl doldurursanız doldurun: İster 'kader' deyin, ister "İnsan karanlık ve kararsız bir varlıktır" diye felsefe yapın! En nihayetinde seyirci açısından önemli olan filmden çıktıktan sonra geriye kalandır. Yukarıda andığımız iki film dışında "İtiraf" ve "Yazgı" gibi büyük filmlere de imza atmış Zeki Demirkubuz sinemasında 2012 tarihli "Yeraltı" dan bu yana filmden çıktıktan sonra geriye pek bir şey kalmıyordu aslında.

'MASUMİYET-KADER'
EVRENİNE GÖNDERMELER

Yönetmenin 193 dakikalık yeni filmi "Hayat" bittiğinde güçlü bir his kalıyor geride yalan yok! Film bir yandan Demirkubuz sinemasının alametifarikalarının hemen hemen tamamını barındırırken, belli açılardan da bir kopuşu işaret ediyor. "Hayat" a bir şans veriyor bu kez yönetmen en azından. Ayrıca yönetmenin görsel açıdan en olgun yapıtı olduğunu da belirtmeliyiz. Yalnızca 193 dakikayı bir çırpıda izletmeyi başardığı için değil aynı zamanda, hikayenin "Masumiyet/ Kader" evreninde geçtiği düşünülürse, karakterlerini masal evreninden çok 'gerçek dünyadan' seçmiş olmasıyla da daha olgun bir anlatı bence "Hayat". Bu evrende geçtiği tespiti zorlama bir tespit değil. Film bizzat son yarım saatinde bu iki filme dolaylı ve dolaysız göndermeleriyle kendisini

böyle bir noktada konumlandırıyor zaten.

Amma gelin görün ki, Demirkubuz'un görsel dili olgunlaşmaya devam etse, hikaye anlatımında karakterleri çeşitlense de anlatının ana teması değişmiyor. "Masumiyet/ Kader" evreninin biricik mottosu "Bir kadın yüzünden heba olan adamlar" burada da hikayenin ana omurgasını oluşturuyor. "Masumiyet/ Kader" de Bekir peşinden divane olduğu Uğur'un yaptıklarının tutarlı, mantıklı ve insani bir açıklamasını bulamaz çoğu zaman, seyirci de böyle düşünür. Filmlerde Uğur'un tercihlerinde bir rasyonalite aramaz, karakterin dilinden bir açıklama getirme ihtiyacı hissedilmez. O içinden geldiği için yapar ne yaparsa, Bekir ise mecbur olduğu, başka türüsünü yapmaya gücü yetmediği, Uğur'un yönüncesinden çıkamadığı için mahvolur. Ama bu iki film masal atmosferinde geçer çoğunlukla. Üçüncü sınıf oteller, pavyonlar, batakhaneler, karanlık izbe sokaklar, hapishaneler, suçta bulaşmış adamlar... Dolayısıyla bizi büyüleyen şey karakterlerin neyi niçin yaptıkları değil, Demirkubuz'un kurmayı başardığı bu masalsi atmosferdir. Bu yüzden "Kader" in başlangıcında patinaj yapar film. Bekir'i 'gerçek' dünyasından alıp bu 'masal' dünyasına atana kadar ikna olamayız Uğur'a olan tutkusuna. Ama ondan sonra kimi yerlerde "Masumiyet" i geride bırakır masalın gücü...

MASALDAN GERÇEĞE 'HAYAT'

Oysa "Hayat" adıyla müsemma. Karakterleri çok gerçek. Bu yüzden masalsi bir dünya inşa yok. Zaten belli ki buna niyet de yok.

Filmin ilk bölümünde askerliğini yeni yapmış Rıza'yı takip ediyor kamera. Çocukken anne babasını kaybetmiş bu genç adam dedesiyle yaşar, aile fırınında çalışır. Büyüklük istediği için Hicran adlı genç bir kadınla nişanlanmıştır. Biz Hicran'ın evden kaçtığı bilgisıyla başlarız filme. Aslında ikili arasında bir ilişki bile söz konusu değildir. Sadece iki kez görmüşlerdir birbirlerini. Rıza bu kaçı, ilk başlarda dert etmez gibi görünür. Ancak günler geçtikçe "neden" sorusu kafasında büyür ve Hicran'ı bulmak için İstanbul'a gider. Bulur da. Ancak sonu iyi bitmez. Hicran uğruna ilk erkek zayıfatı verilmiştir!

İkinci bölümde, Hicran'ın baba ocağına dönüşünü izleriz. İlk bölümde küçük ipuçlarını gördüğümüz ikinci

telef olma hadisesi burada gerçekleşir. Babası da kızının yaptıklarından dolayı perişan olmuştur. Hicrana şiddet uygular, yüzüne bakmaz, görmezden gelir. Annesi ise her şeye rağmen kızını koruyup kollar, ona destek olur, sahip çıkar. Ama bilin bakalım ne olur. Tabii ki bir Zeki Demirkubuz karakteri olan Hicran, annesini değil, babasını daha çok sever. Çünkü annesi zayıftır. Çünkü babasının onu sevmiyor olması, Hicran'ın sevgi açlığını depresyona. Babası sevsin diye bekler vb.

Oysa üçüncü bölümde roller değişecektir. Hicran'ın evlendiği kendisinden yaşça çok büyük öğretmen emekli, babası yaşındaki Orhan sevgi dilenecektir genç kadından. Tıpkı Rıza gibi Orhan da genç kadının kendisini sevmesini ister. Sevmiyorsa nedenini anlamaya çalışır. Kötü biri değildir. Anlayışlıdır tersine. Ama bir nedeni var. Neden öyle davranmaktadır Hicran. Genç kadının buna cevabı yoktur. Tıpkı Rıza'nın "Neden çekip gittin" sorusuna verecek cevabı olmadığı gibi... Çünkü öyledir işte. Bir nedeni yoktur.

İzlememiş olanların tadını kaçırmadan son bölümü dair şöyle bir tarif yapalım. En nihayetinde Hicran'ın meselesinin sevilme, ama gerçekten sevilme olduğunu anlar. Birisinin onun için bedel ödeyecek kadar kendisini sevmesine ihtiyacı vardır Hicran'ın. Çember tamamlanıp da Rıza ile yeniden karşılaştıklarında Demirkubuz bugüne kadar pek yapmadığı bir şeyi yapıyor ve hayatı bir şans tanıyor. Ama bedel ödemedi de aşkın anlamının olmayacağını altını çiziyor.

TANIDIK BİR DEMİRKUBUZ FİLMİ

Ve fakat elimizde kalan Zeki Demirkubuz'un yaklaşık otuz yıldır bir amentü gibi tekrarladığı ama bu kez daha iyisini yaptığı bir masal oluyor. "Benim oğlum bina okur, döner döner yine okur" misali, hikaye başka bir hisle bitse de kadın karakterin her şeyin merkezinde gibi görünüşü aslında erkeklerin varoluşunu anlamlandırmaktan öteye gidemediği, karakterin "anlamsızlığı" nın erkek karakterlerin dünyasına anlam kattığı bir Zeki Demirkubuz filmi daha! Yine de "Masumiyet/ Kader" evrenini genişleten, masal dünyasından yeryüzüne indiren bir yanı da var "Hayat" in. Bunda iki genç isim Miray Daner ve Burak Dakak'ın hikayeyi büyüten oyunlarının; Cem Davran, Umut Kurt ve Melis Birkan gibi deneyimli isimlerin de payı çok büyük.

'RÜZGÂRLI MİMAS UYANMAZSA'

Karaburun'da yaşam alanı kalmaz

Enerji şirketlerinin Yarımada'yı parselleyip RES'leri dikerken aslında ekolojik bir döngüyü nasıl yok ettiği, Özer Akdemir'in öykülerinin merkezini oluşturuyor. Doğanın döngüsüne, doğaya müdahale ettiğinde bunun nelere yol açtığını, orada neleri değiştirdiğine dair ilginç bir örnek Karaburun.

Özer Akdemir

Dilek OMAKLILAR
İzmir

Ekoloji haberleriyle birlikte eko kurgu öykülerine de yoğunlaşarak çalışmalarına devam eden Gazeteci ve Yazar Özer Akdemir'in yeni öykü kitabı "Rüzgârlı Mimas Uyanmazsa/Karaburun Öyküleri" okuruyla buluştu. Homeros'un Odyssea'sında "Rüzgârlı Mimas" olarak sıkça geçen Karaburun'un öykülerinin yer aldığı kitabın ismi de buradan geliyor: "Tanrılara, egemenlere baş kaldıran Mimas'ın tanrılar tarafından cezalandırılıp Bozdağ'a gömülmesini anlatır Homeros ve efsaneye göre Mimas orada uyuyor. Eğer yeniden uyanamazsa Karaburun'da yaşayacak yer kalmayacak." Talan edilen topraklarda Mimas'ın uyanmasını dilerken Akdemir'le birlikte Karaburun'un tarihine de yolculuk yapıyoruz.

KARABURUN'UN
DOĞASINDAN TÜM
CANLILARINA

Yıllardır buradaki ekoloji mücadelesini takip eden Akdemir ile kitabı hakkında sohbet ederken aynı zamanda Yarımada'nın doğasını, insanını ve tüm canlıların hüzünlü öyküsünü konuşuyoruz. Enerji şirketlerinin Yarımada'yı parselleyip RES'leri dikerken aslında ekolojik bir döngüyü nasıl yok ettiği öykülerin merkezini oluşturuyor zaten. Doğanın döngüsüne, doğaya müdahale ettiğinde bunun nelere yol açtığını, orada neleri değiştirdiğine dair ilginç bir örnek Karaburun.

Akdemir bu döngüyü şöyle aktarıyor: "Mera alanları daraldığı için sürü sayısı azaldı, o açılan devasa alanlar sadece 150 metrekarelik değil, direklerin alt yapısına baktığımızda labirent gibi. Her tarafa yollar açıldı ve ciddi doğa katliamı yaşandı.

Fotoğraf: Özer Akdemir/Evrensel

Köylerin dibine kadar girdi bu RES'ler ve köylülerin yaşamını yok etmeye başladı. Keçi nüfusu azalınca, süt üretimi azaldı; keçi sütü üretimi azalınca Rumlardan kalan kopanisti peynirinin yapımı azaldı." Kitapta yer alan acı ve bir o kadar da gerçek hikaye "Kanlı Süt" de bu durumdan doğmuş bir öykü: "Sadece RES'ler

değil 'Kanlı Süt' öyküsünde anlatmaya çalıştığım çok büyük araziler büyük sermaye gruplarına kiralandı, zeytinlik yapılmaları şartıyla. Zeytinlik yapılmak istenilen arazilerin etrafı tel örgülerle çevrildi şirketler tarafından. Doğal olarak o sürülerin otlanmaya gittiği alanlara gitme durumu da sıkıntıya girdi. Dikenli tellerin arasından giderken sürü ürküyor. Dikenlere takılması nedeniyle keçinin memesi yarılıyor ve yavrusunu emziremiyor. 'Kanlı Süt' öyküsü de oradan ortaya çıktı."

"Doğa ve Direniş Öyküleri" kitabımızda altın işletmesinin nedeniyle sakat doğan, zehirlenen kuzular, Karaburun Öyküleri'nde şirketlerin tel örgülerine takılıp yaralanan keçiler... Sadece insanı değil hayvanların hüzünlü öykülerine de sıkça yer vermenin özel bir nedeni var mı?" sorumuzu ise Akdemir şöyle yanıtlıyor: "Dünya yalnız bizim değil. Ortak bir yaşamı bölüşüyoruz tüm canlılarla. Bütün bu olan bitende zerre kadar sorumluluğu olmayan kuzular, keçiler, kuşlar bizim 'günah'larımızın kurbanı oluyorlar. Yaşamları ile ödülerler çoğu zaman bu bedeli. En güzelsiz ve en güzel olanların acısı gitsin okurun yüreğine dokunsun istedim."

KARABURUN'UN KANLI TARİHİ SÜRÜYOR

SÜTÜN kana bulaşıp toprağa akmasını soruyoruz... Karaburun'un tarihini de hatırlatıyor Akdemir; "Kan kokan topraklar derken aslında biraz bundan bahsediyorum. Karaburun Anadolu tarihinde Börklüce Mustafa İsyani'yla bilinir. II. Mehmet döneminde on binlerce insan kılıçtan geçirilmiştir ve o zamanki ferman şuydu: 'Eşiktekinin eşikte, beşiktekini beşikte, kadınlar ve çocuklar dahil herkese ölüm.' 100 yıl boyunca o topraklar köylü isyanı nedeniyle lanetlendi. İnsanlar zaten büyük kırimdan geçirilmiş, boşalan Karaburun topraklarına da Konya'dan şuradan buradan başka aşiretler yerleştirildi. Böyle bir kanlı tarihi var aslında Karaburun'un.

Bir taraftan da Anadolu'nun en önemli isyanlarından birisi. Şeyh Bedreddin, Börklüce, Torlak Kemal isyanlarından bahsediyoruz. Öyle bir tarihin üzerine bugün yaşanan bu sorunlara baktığımızda, kanlı topraklara bugün de keçi kanı damlıyor. Hayvanların kani üzerinden devam ediyor acı. O dönem Osmanlı sarayının temsil ettiği egemenlerin yaptıkları zulüm bugün şirketler tarafından farklı biçimlerde devam ediyor."

Evrensel'e 20 bin TL 'manevi tazminat' cezası

Osmaniye 2. Asliye Hukuk Mahkemesi, Cumhuriyet Savcısı M.B'nin, kendisini muayene edemeyeceğini belirten doktoru tehdit ettiği iddiaları haberi üzerine, Savcı M. B'nin açtığı davada gazetemize 20 bin TL para cezası verdi.

TEHDİT ETTİĞİ İDDİA EDİLMİŞTİ

Osmaniye Devlet Hastanesinde daha önceden herhangi bir MHRS randevusu olmadığı halde polikliniğe başvuran Cumhuriyet Savcısı M. B'nin, o sırada içeride hasta muayene eden Ortopedi Uzmanı Doktor Kemal Gökhan Günel'i tehdit ettiği ve gözaltına aldırıldığı iddia edilmişti. Türk Tabipleri Birliği (TTB) "Kimden gelirse gelisin sağlık alanında yaşanan şiddete karşı mücadeleli sürece" diyerek yaşananlara tepki göstermişti. Osmaniye Cumhuriyet Başsavcılığı ise doktor hakkında "hakaret" suçlamasıyla soruşturma başlatmış, Adalet Bakanı Abdülhamit Gül, Savcı M.B hakkında HSK'ye inceleme izni vermişti. Gazetemiz Evrensel tüm bu yaşananları 12 Nisan 2021 günü hem basılı gazeteden, hem de evrensel.net'ten yayımlamıştı.

'KİŞİLİK HAKLARININ ZARARA UĞRAMASI'

Savcı M.B. haber üzerine Osmaniye 2. Asliye Hukuk Mahkemesinde gazetemize dava açarak tazminat talebinde bulundu. Mahkeme talebe olumlu yanıt verirken, gazetemize 20 bin TL ceza kararı verdi.

Osmaniye'de bir savcının doktoru tehdit iddialarını haberleştirmemiz üzerine gazetemize 20 bin TL ceza verildi.

Fotoğraf: Pixabay

Savcı M.B. haberde; fotoğrafının kullanıldığını, gerçeğe ve hukuka aykırı haber yapıldığını, kişilik haklarının zedelendiğini ve haberin gerçeklik ilkesine aykırı olduğunu iddia ederek "Kişilik haklarının zararına uğraması" sebebiyle 30 bin TL manevi tazminat istedi.

'BASIN KAMUSAL GÖREVİNİ İCRA EDİYOR'

Gazetemiz ise davanın haksız olduğunu vurgulayarak, haber nedeni ile manevi tazminat ödenmesinin koşullarının oluşmadığını ve savcının bu haberlere bir anlam yükleyip manevi tazminat talebinde bu-

lunmasının hukuk tarafından kabul edilemez olduğunu aktardı.

Avukatımız Devrim Avcı, haberde ilgili tüm kuruluşların beyanları ve açıklamalarının var olduğunu, savcının kişilik haklarını ihlal edici herhangi bir ifadenin kullanılmadığını ve haber metninde hakaret içeren bir ifade olmadığını vurguladı. Avcı "Bu durumlarda hukuka aykırılık durumunun olmayacağını, basının kamusal bir görevi icra etmekte olduğunu, basının haber verdiğini, incelendiğini, eleştirildiğini, yorumladığı türünden eylemlerini görevin icrası niteliğinde olduğunu ve bu açıdan hukuka uygun olduğunu" belirterek davanın reddini istedi.

'DAVACININ ACI VE ÜZÜNTÜSÜNÜN KISMEN GİDERİLMESİ...'

Osmaniye 2. Asliye Hukuk Mahkemesi kararında habere yönelik toplumsal ilginin bulunduğunu ve haberin güncel olduğunu kabul etse de "Haber verirken öze biçim arasındaki dengeyi korumaksızın davacının görevini kötüye kullanarak, doktora yönelik işlem yaptırdığı algısını yaratabilecek şekilde haberi servis ettiği" iddiasında bulundu.

Mahkeme savcının "Kişilik haklarının zedelendiğini" kabul ederken "Davacının maruz kaldığı haksız fiil nedeniyle duyduğu acı ve üzüntünün kısmen de olsa giderilebilmesi için bir miktar manevi tazminata hükmedilmesinin gerektiği anlaşılmıştır" ifadelerini kullandı. (İSTANBUL/EVRENSEL)

İsrail, AA foto muhabirini darbetti

İSRAİL güçleri, işgal altındaki Doğu Kudüs'te görev yapan Anadolu Ajansı (AA) Foto Muhabiri Mustafa Haruf'u görevi sırasında şiddetli şekilde darbetti, gazeteci hastaneye kaldırıldı.

AA'nın haberine göre; olay, İsrail güçlerinin, 10 haftadır Mescid-i Aksa'da cuma namazı kılınmasına getirdiği kısıtlamalar nedeniyle bir grup Filistinlinin Mescid-i Aksa yakınındaki Vadi el-Cevz Mahallesi'nde namaz kılmak için toplandıkları sırada gerçekleşti. Bölgede barikatlar kuran İsrail polisleri, o sırada olayı takip eden AA Foto Muhabiri Haruf'a önce silah çekti, ardından yere düşürüp, yerde tekmeleyerek darbetti. Aldığı şiddetli darbeler nedeniyle yüzünde ve vücudunda yaralanmalar oluşan Haruf, ambulansla Doğu Kudüs'teki Makasid Hastanesine kaldırıldı.

İsrail polisleri ayrıca, Haruf'un yanındaki Kameraman Faiz Ebu Rumeyle'ye de saldırdı.

UZUN NAMLULU SİLAHLA ÜZERİNE YÜRÜDÜ

CNN Türk canlı yayınına yansıyan görüntülerde ise İsrail güçlerinin görüntü almaya çalışan iki gazeteciyi daha darbettiği görüldü. İsrail güçlerinin yumruk atarak uzaklaştırdığı gazetecilerden birinin başına vurduğu anlar kameralara yansıdı. İsrail polislerinin, gazeteciye daha sonra uzun namlulu silahının ucuyla vurduğu, bir polis silahının tetiğini çekerek gazetecinin üzerine yerildiği görüldü. Gazeteci, bu esnada ellerini kaldırarak arkasını döndü. Polis ise ardından gazetecinin boğazını sıkarak yere yatırdı ve yerde tekmelemeye devam etti. (MEDYA SERVİSİ)

Fotoğraf: AA

ULUSLARARASI BASIN, GAZZE'YE GİRİŞ YASAĞINI AŞMAYA ÇALIŞIYOR

GAZZE'ye yönelik saldırıları haberleştirmek isteyen uluslararası gazeteciler, İsrail ve Mısır'ın kendilerine uyguladığı Gazze'ye giriş yasağını aşmanın yollarını arıyor. The Guardian'ın habere göre; İsrail ve Mısır'ın Erez ve Refah Sınır Kapılarını gazetecilere kapatması nedeniyle uluslararası basın mensupları, sahadaki gelişmeleri kapsamlı aktarmamaktan şikayetçi.

AA'nın haberine göre; İsrail'de Görev Yapan Yabancı Gazeteciler Derneğinden (FPA), yapılan yazılı açıklamada, "FPA, İsrail hükümeti ve ordusunun gazetecilere özgürce haber yapmasına izin vermesini beklemektedir" ifadelerini yer verdi. Açıklamada, ordunun sınırlı sayıda tuttuğu "lisanslı gazeteci" kontenjanının artırılması çağrısında da bulunuldu.

'BELGELEYEMEK SİNİR BOZUCU'

The Guardian'a konuşan, İngiliz Channel 4 News Muhabiri Secunder Kermani, "Gazze'deki korkunç manzarayı ilk elden belgeleyememek son derece sinir bozucu. Bu savaşın sonuçları uzun yıllar boyunca dünyanın birçok yerinde hissedilecek. Uluslararası gazetecilerin bunu inceleyebileceği çok önemli" ifadesini kullandı.

The Guardian'ın Uluslararası Haberler Sorumlusu Jamie Wilson, İsrail'in uluslararası basın mensuplarının Gazze'ye girişini doğrudan engellemek yerine bölgeye muhabir gönderip göndermemeye kararını basın kuruluşlarına bırakması gerektiğinin altını çizdi.

BBC Uluslararası İlişkiler Editörü Jeremy Bowen ise "Olay yerinde olmamak haberciliği çok daha zorlaştırıyor. Savaş haberciliğinde hiçbir şey kendi gözlerinizi ve kulaklarınızı kullanmaktan daha iyi olmaz" açıklamasında bulundu.

BOSNA-HERSEK'TE MEDYA ÖZGÜRLÜĞÜ GÜÇLÜKLER KARŞISINDA GERİLİYOR

Kıstılayıcı bir dizi yeni yasanın çıkarılmaya çalışıldığı, kamu görevlilerinin basın mensuplarına karşı düşmanca ve karalayıcı ifadeler kullandığı, kamu medyasının bağımsızlığının süregelen sistematik sorunlarla boğuştuğu Bosna-Hersek'te basın özgürlüğü endişe verici bir gerileme döneminden geçiyor.

Bunlar, 22-25 Ekim'de Medya Özgürlüğü Acil Müdahale (Media Freedom Rapid Response, MFRR) Kurulu koordinasyonuyla Bosna-Hersek'e üç günlük bir ziyaret gerçekleştiren, Uluslararası Basın Enstitüsü'nün de (IPI) içinde bulunduğu uluslararası gazeteciler ve basın özgürlüğü kuruluşları koalisyonunun ilk bulgularındır.

Bosna-Hersek'te anayasal çerçeveye yavaş yavaş ypranıp devletin iki özerk yapısından biri olan Republika Srpska (Sırp Cumhuriyeti) idaresinin Bosna kurumlarını ve merkezi idaresini zayıflatma çabaları artarken, ülkenin basın özgürlüğü ve ifade özgürlüğü alanındaki ilerleşiğinde uzun zamandır bir duraklama yaşanıyor.

Fakat 2022 yılında ülkeye Ukrayna ve Moldova ile birlikte Avrupa Birliği'ne katılım için aday statüsü verildiğinden bu yana geçen bir yıl içinde, basın özgürlüğü ikliminde AB'ye katılım umutlarını da azaltan genel bir gerileme kaydedildi.

BENJA LUKA'DAKİ TEHLİKE ÇANLARI

Bosna-Hersek'e aday statüsü tanındığından beri hazırlanan ilk AB ilerleme raporunun yayımlanması beklenirken, ülke için ve iki ayrı bölgesel siyasi yapının karmaşık manzarası karşısında Brüksel, basın özgürlüğü ve ifade özgürlüğü alanında zorlu bir değerlendirme süreci geçirecektir.

Bosna-Hersek Federasyonu'ndaki durum umut verici olmasa da, en önemli gelişmelerin sebebi olan ve hem Brüksel'de hem de dünyanın geri kalanında tehlike çanları çaldiran olaylar, Sırpların baskın olduğu siyasi yapıda ve bu bölgenin başkenti Banja Luka'da

Bosna-Hersek'in AB ilerleme raporunun yayımlanması beklenirken, ülkede iki alanda basın özgürlüğü giderek daralıyor.

yaşandı. Kamu yetkililerinin gazetecilere yönelik en ağır sözlü saldırıları ve tacizleri burada gerçekleşirken, özgür medya için gereken yasal çerçevenin giderek zayıfladığı yer de burası oldu.

Bunun sonucunda, federal bölgeler düzeyinde basın özgürlüğü bakımından farkın giderek açılması ülkenin medya coğrafyasını etkilerken, medya şirketi sahipliğinde şeffaflık ve devlet tarafından reklam verilmesi konusunda ilerici yasaların çıkma ihtimali çok azalıyor. Savaş sonrası dönemde onlarca yıldır devam eden dönüşüm sürecinin sonunda, ilerlemeler yavaşlama ve durma, hatta geriye dönme noktasına geldi; bu durum genel anlamda demokrasi açısından da kaygı verici bir anlam taşıyor.

GERİLEYEN SIRP CUMHURİYETİ

Geriye götürücü hareketlerin başında, Özerk Yapının Başkanı Milorad Dodik'in bağımsız medyaya yönelik baskıları sürekli arttırdığı Sırp Cumhuriyeti'nde kabul edilen veya hazırlanmakta olan kısıtlayıcı üç yasa geliyor. Birbirine ilişkili yasal düzenlemelerden oluşan bu paket, eleştirel haberciliğin alanını daha da daraltmayı hedefliyor ve küçük olsa da gür bir sese sahip bağımsız gazeteci topluluğunun daha da yalıtılacağı bir ortam oluşmasına yol açıyor.

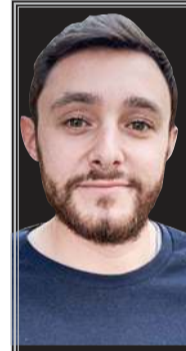
Sırp Cumhuriyeti'nde ilk çıkarılan yasa, tahkiri yenden suç haline getirdi; tasarının ikinci yasa Rusya'nın "Yabancı Ajan" Yasası'nı model alıyor; kapalı kapılar ardında hazırlanacak olan üçüncü yasa ise medya kuruluşlarının sivil toplum örgütleri olarak kaydedilmesini engelleyerek, bölgenin bağımsız ve araştırmacı medyasına yara alacak. Bu yasaların hepsi birden uygulanacak olursa, basın mensuplarının ceza

alacağı davalar açılabilir, gazeteciler yabancı ajan olarak yaftalanıp dışlanabilir ve çalışma modellerini buna uygun hale sokmaya ya da çalışabilmek için Sırp Cumhuriyeti dışında bir yerde kayıt yaptırmaya mecbur edilebilir. Bunların tümü bir araya geldiğinde, iktidardan hesap sormaya çalışan az sayıdaki bağımsız medya kuruluşunun varlığını sürdürmesi tehlike altına girebilir. Kâr amacı gütmeyen kimi medya kuruluşları ve sivil toplum örgütleri şimdiden bölge sınırları dışına taşınmaya başladı. Onları diğer basın kuruluşları da takip ederse vatandaşlar hiç olmadığı kadar karanlıkta kalacak. Bu yasaların anayasa mahkemesine taşınması olası görünse de, alınacak kararların uygulanacağına hiçbir garantisi yok.

MUHALİF GAZETECİLERE 'HAIN' YAFTASI

Üç yasanın birbiri ardına gelmesi tesadüf değil. Bu yasal düzenlemeler, kısa süre önce yapılan seçimi kazanması pek çok kesim tarafından seçim hilelerine bağlanan ve bu iddialara karşı iktidarı güçlendirmeye çalışan Başkan Dodik'in idaresindeki bölgede, demokrasinin daha geniş çaplı gerilemesiyle birlikte gündemde bulunuyor. Söz konusu yasalar ayrıca, Dodik'in kendisi de dahil olmak üzere devlet yetkililerinin zaten sıklıkla yaptığı sözlü saldırıların, düşmanca söylemlerin daha da genişlemesine anlamına geliyor. Orbán tarafından desteklenen Dodik, muhalif gazetecileri hain ve Sırp etnik grubunun çıkarlarına karşı hareket eden devlet düşmanları olarak yaftalamıştı.

** Yazının tamamını www.evrensel.net adresinde bulabilirsiniz.

Jamie WISEMAN
Uluslararası
Basın Enstitüsü
(IPI) Avrupa
Savunuculuk
Sorumlusu

h 08.00 Hafta Sonu Sabah 10.00 Görkemli Hatıralar 13.00 Öğle Haberleri 16.00 Yerinden Tarım 18.00 Hafta Sonu Ana Haber 20.00 Nasıl Olacak?	SZC 07.00 Sabah Kahvesi 09.30 Son Söz 17.15 Sisler Bulvarı 19.00 Ana Haber 20.15 Nokta Atışı	TELE1 10.00 Forum Hafta Sonu 11.45 Yol ve Pedal Günlükleri 12.00 Başka Sohbetler 14.00 Sağlık Gündem 18.00 Ana Haber 21.00 Fikir Kulübü	KRT 09.00 Gündem Özel 17.30 Kent Ve Yaşam 18.00 Hayatı Keşfet 19.00 Ana Haber 21.00 Söz Meclisi	FOX 08.30 Çalar Saat Hafta Sonu 11.20 Memet Ozer ile Mutfakta 19.00 FOX Ana Haber Hafta Sonu 20.00 Adım Farah	TRT 06.35 Beni Böyle Sev 10.00 Hayallerinin Peşinde 12.00 Yerli Dizi 18.00 Lezzetli Tavsiye 19.00 Ana Haber 20.00 Gönül Dağı	SHOW 10.00 Cumartesi Sürprizi 13.00 Dizi 18.25 Hafta Sonu Ana Haber 20.00 Güldür Güldür Show	08.30 Konuştuca 09.45 Magazin D Cumartesi 13.00 Arda'nın Mutfuğu 14.00 Yerli Dizi 18.30 Kanal D Haber Hafta Sonu 20.00 Sinema
---	---	--	--	--	---	---	---

GELENEKSEL VE DİJİTAL MEDYA
TEK BİR TIKLA
PARMAĞINIZIN UCUNDA!

Ajans Press Technology, markanız hakkında tüm mecralarda yer alan haberleri yapay zekâ modülleri ile takip ederek her sabah size toplu haber sunumunu yapıyor.

444 9 522
info@aptech.com.tr

Celal Optik

Celal Özmen

Karanfil Sokak Gama Zafir İş Merkezi
No: 4/49 Kızılay / ANKARA

GSM : 0533 574 20 58

sesinizi duyurmak ve görünür olmak için evrensel'e reklam verin.

iletişim:
reklam@evrensel.net
0 850 302 20 67

www.evrensel.net

ANAGOLD ALTIN MADENİNDEN GAZETEMİZDE YAYIMLANAN HABERLERE İLİŞKİN AÇIKLAMA

Maden şirketi bilimi 'yalanladı'

Daha önce Fırat Nehri'ne siyanür karıştırılması ve geçtiğimiz günlerde 7.2 milyon dolarlık vergi borcu silinmesiyle gündeme gelen Anagold Madencilik çıkan haberlere ilişkin gazetemize açıklama gönderdi. Gönderilen açıklamada madenin çevreye zarar vermediği ve bu doğrultuda ÇED raporu alındığını, 7.2 milyon dolarlık vergi borcunun silinmediği, yapılandırılmaya gittiği iddia edildi. Madenin çevreye zarar vermediği ileri sürülen açıklamaya karşın ÇED sürecinde avukatlar tarafından bilirkişi heyetine itiraz edilmiş ve madenin altından fay hattının bir kolu geçtiği de bilimsel raporlarla ortaya koyulmuştu.

BİLİRKİŞİ RAPORUNA İTİRAZ EDİLMİŞTİ

Bilirkişi heyetinde yer alan bir bilirkişinin AKP döneminde 10 yıl boyunca bürokratik yapması ve bir diğer bilirkişinin ise bölgenin depremselliği konusunda yeterli bilgiye sahip olmaması nedeniyle itiraz edilmesine rağmen işletme tarafından yapılan açıklamada, "Çöpler Maden İşletmemiz, açıldığı günden bu yana Türkiye'deki ilgili kanun ve yönetmeliklere, ayrıca AB ülkeleri, ABD ve Kanada'da uy-

gularan dünya standartlarındaki en üst seviye yönetmelikler ve yönergelere (OSHA, MSHA, ICMM, IFC gibi) tam uyumlu bir şekilde çalışmaktadır. İşletmemiz, ilgili bakanlıklar ve devlet kurumları ile uluslararası organlar ve bağımsız denetçiler tarafından düzenli olarak denetlenmektedir. Ulusal ve uluslararası standartlara sahip en modern üretim teknikleriyle faaliyet gösteren işletmemizde kapasite artışı ve flotasyon tesisi yatırımı kararı alınarak ilgili proje kapsamında halihazırda zaten faaliyette olan Çöpler Kompleks Madeni'ne ait mevcut açık ocaklarda üretim artışı, buna bağlı olarak yığın liç tesislerinde kapasite artışı ve işletme verimliliğini artırmak için flotasyon ihtiyaçları doğrultusunda çevresel etki değerlendirme (ÇED) raporu hazırlanmıştır. 20067313 ruhsat No'lu Çöpler Kompleks Madeni 2. Kapasite Artışı ve Flotasyon Tesisi projesi, çevresel etki değerlendirme süreci, kurulan komisyonadaki bütün kamu kuruluşları ile uygun bulunmuş ve 07/10/2021 tarihli 6421 sayılı 'ÇED olumlu karar' alınarak tamamlanmıştır" ifadelerine yer verildi.

BİLİMSEL ÇALIŞMALAR AKSİNİ SÖYLÜYOR

Bingöl-Yedisu fay hattının bir kolunun Çöpler Altın Madeninin altından

geçtiği yönündeki haberimizin asılsız olduğunun söylendiği açıklamada, "Bingöl-Yedisu fay hattı, Kuzey Anadolu Fayı'nın doğusunda Erzincan Havzası'nın doğusu ile Bingöl iline bağlı Yedisu ilçesi arasındadır. Bu fay hattının en yakın noktasının maden sahama olan uzaklığı kuş uçuşu 110 km'dir. Bu fayın maden sahasının altında bulunduğu iddiası tamamen asılsızdır. Bu kadar uzak mesafede olan bir fay hattının 110 km ötede yıkıcı etkiye olacağı iddiası tamamen bilimsel dışıdır. Çöpler Madeni'nin, düzenli analizleri yapılan ve söylendiği gibi bir zehirli atık havuzu olmadığı raporlarla ispatlanmış, ADT havuzunun ve diğer tesislerinin altından veya çok yakınından geçen aktif fay hattı yoktur" şeklinde iddia edildi. Ancak "Palaeoseismic history of the eastern part of the North Anatolian Fault (Erzincan, Turkey): Implications for the seismicity of the Yedisu seismic gap" bilimsel çalışmasında yer alan Bingöl Yedisu fay zonu haritasından da görüleceği üzere fay hatları tam da maden atık havuzunun altından geçmektedir. ÇED raporunun iptali için açılan davada da bu çalışma mahkemeye sunulmuştu.

SİYANÜRLE 'ÇEVREYE DUYARLIYIZ' SÖYLEMİ

Bunların yanı sıra işletmedeki siya-

nür taşıyan borunun patlaması üzerine Fırat Nehri'ne siyanür, sülfürik asit ve çok sayıda zehirli madde akıtmasından dolayı para cezası kesilen Anagold, gönderdiği açıklamada, "ÇED raporundan birebir alınarak haberinize dahil edilen türlerin korunması, endemik bitkilerin serada yetiştirilmesi gibi taahhütlerimiz de zaten en hassas bir şekilde yerine getirdiğimiz faaliyetlerimiz arasındadır" şeklinde gerçekte çelişkili ifadeler yer verdi.

'BORÇ SİLİNMEDİ YAPILANDIRILDI'

Açıklamada şirketin vergi borçlarının silinmesine ilişkin haberimizin de gerçeği yansıtmadığı iddia edilse de, "Şirketimizin halihazırda ödemiş olduğu bir vergiye ilişkin vergi idaresi ile stopaj oranına ilişkin devam eden bir mahkeme sürecinde, 12 Mart 2023 tarihli tüm ticari işletmeleri kapsayan bir mevzuat değişikliğine istinaden, vergi tarhiyatlarına ilişkin borçların yapılandırılması imkanı ortaya çıkmıştır. Şirketimiz Türkiye Cumhuriyeti yasalarına göre aynı hakka sahip diğer tüm şirketler gibi sadece bu yasal hakkı kullanmış ve yeniden yapılandırma yoluna gitmiştir" şeklinde açıklama yapılarak 7.2 milyon dolar vergi borcunun silinmediği, yapılandırıldığı iddia edildi. (İstanbul/EVRENSEL)

Siğınak daireye dönüştürüldü

Fotoğraf: Ramis Sağlam/Evrensel

Ramis SAĞLAM İzmir

İZMİR'in Güzelbahçe ilçesi Maltepe semtindeki Gürler Sitesi'nde yaşayan vatandaşlar, yaşadıkları sitedeki iki blokun bodrum katlarının tasfiye halinde Güzelbahçe Sedef Konut Yapı Kooperatifi tarafından yasal olmayan tadilatlarla konuta çevrildiğini iddia ederek konuyu yargıya taşıdı. Maraş depremini yakından yaşayan Zeynep Karakuzulu tarafından açılan davada, kooperatif yetkilileri tarafından binanın mimari projesine ve imar uygulamasına aykırı olarak, binanın zemin katında bulunan ve ortak kullanım alanı olarak kullanılması gereken depo, kiler ve siğınak niteliğindeki alanda inşaat faaliyetine başlanıldığı iddia edilmişti.

PERDE BETONLAR KESİLMİŞTİ

22. Asliye Hukuk Mahkemesinin atadığı bilirkişi hazırladığı raporu geçtiğimiz günlerde mahkemeye sundu. Bilirkişi raporunda, 08.09.2020 tarihinde tutulan yapı tatil zaptında; söz konusu taşınmazın yöneltilecek yapı kontrolünde mimari projesine aykırı olarak a blok siğınak gözüken kısım da perde duvarlar kesilerek, pencere boşlukları bırakıldığı, üç adet daire oluşturulmuş şekilde 342.40 metrekare alan kullanım alanına dahil edildiğinin tespit edildiği ve taşınmazın mühürlenmesine yer verildi.

Bilirkişi heyeti yaptığı keşifte, binanın "onaylı mimari" projesinde; bodrum katında siğınak olarak gösterilen kısmın arka tarafında halihazırda mesken olarak kullanılan ve girişi sağ yan cephe den yapılan mesken kullanımını 3 oda, salon, mutfak, banyo- tuvaletten ibaret olan bir dairenin bulunduğunu tespit etti.

BİLFER DEMİR MADENİ DAVASINDA YEREL MAHKEMENİN KARARI BOZULDU:

Bilirkişi heyetinde hidrojeoloji uzmanı yok

Özer AKDEMİR İzmir

BALIKESİR Ayvalık ilçesindeki Karaayıt köyü yakınında 1954 yılından beri faaliyetini sürdüren Bilfer Demir madeni ocağına patlatma paterni eklenmesi projesine Balıkesir Valiliği tarafından ÇED gerekli değildir kararı verilmişti. Karara Ayvalık Belediyesi tarafından dava açılmasının ardından Danıştay, bölgede bulunan Madra Barajı ve diğer su varlıklarına dikkat çekerek bilirkişi heyetinde hidrojeoloji uzmanı olmadığı gerekçesi ile ÇED gerekli değildir kararını bozdu.

DAVA REDDEDİLMİŞTİ

Davaya Bakan Balıkesir 2. İdare Mahkemesi maden ocağının 1954 yılından beri çalıştığını ve ruhsat alanında 1993 yılından itibaren herhangi bir değişiklik mevcut olmadığını belirtti. Mahkeme ayrıca ocağa patlatma paterni eklenmesi ile daha kısa sürede daha fazla cevher elde edilmesinin amaçlandığı, maden sahasında mutlak tarım arazisinin bulunmadığı, patlatma paterninin tarımsal faaliyetler ile flora ve fauna için herhangi bir olumsuz etkisinin bulunmadığı, maden sahasında gerekli set ve kuşaklama yapılarak kirli suyun Madra Barajı kaynaklarına ulaşımının engellendiği gibi gerekçelerle davayı reddetmişti.

RET KARARI DANIŞTAYDA TEMYİZ EDİLDİ

Yerel mahkemenin bu kararını temyiz eden belediye ve Tabiat Platformu mahkemenin kararına dayanak yaptığı

Fotoğraf: ORÇEV

bilirkişi raporunda birçok eksik olduğuna dikkat çekti. Temyiz dilekçesinde madenin Madra Barajı kolları ile çevrelendiği belirtilerek "Madenin yer altı suyu seviyesinin altına incek olması, barajla doğrudan etkileşime geçecek olması, patlatma ve kazı ile yer altı suyu örutülerinin bozulacak olması nedeniyle hidrojeolojik durumun mutlaka hidrojeoloji konusunda uzman bilirkişi tarafından değerlendirilmesi gerektiği" ileri sürülmüştü. Maden ocağı işletmelerinde ya-

pılan patlatmaların çatlak/mağara sistemini bozduğunun aktarıldığı temyiz dilekçesinde çökmelere ve su yollarının değişmesine, suyun derinlere kaçmasına sebep olunması nedeniyle bu su kaynaklarını kullanan çiftçiler ile yerleşim alanlarına zarar verildiği dile getirildi.

HEYETTE SU UZMANI YOK

Dosyayı görüşen Danıştay 4. İdare Mahkemesi yerel mahkemenin kararına dayanak aldığı bilirkişi raporunu düzen-

leyen heyet üyeleri arasında hidrojeoloji uzmanı bulunmadığı gibi, maden faaliyetlerine patlatma paterni eklenmesine ilişkin projenin, etki alanında bulunan yer altı ve yer üstü sularına ve Madra Barajını besleyen su kaynaklarına etkisi hususunda yeterli inceleme ve değerlendirme yapılmadığı değerlendirilmesinde bulundu. Mahkeme bir üyenin karşı oyuna 4 üyenin kabul oyu ile bilirkişi raporunun hükmüne esas alınabilecek nitelik ve yeterlilikte olmadığı sonucuna vardı.

BETONİT MADENİ; TARIM, EV, ORMAN ALANI İÇİNDE

ORDU Ulubey ilçesinde Çatallı ve Yeni Sayaca Mahallelerini kapsayan bentonit madeni için "ÇED gerekli değildir" kararının iptali için Ordu Çevre Derneği (ORÇEV) ve 60 kişi, Ordu İdare Mahkemesine dava açmıştı. Açılan dava sonucu yerinde inceleme için görevlendirilen bilirkişi heyeti mahkemeye raporunu sundu.

'KARAR BİLİMSEL AÇIDAN UYGUN DEĞİL'

Ordu Çevre Derneği Yönetim Kurulu yaptığı açıklamada bilirkişi raporuyla iddialarının kabul gördüğünü açıkladı. Rapora ilişkin açıklama yapan ORÇEV Yönetim Kurulu, "Mahkemenin görevlendirdiği heyetin raporu köylülerin lehine oldu. Bizlerin ve köylülerin dosya üzerinden açıklamaları ile rapor örtüşmektedir" ifadelerini kullandı. İşletmenin çalışmaya başladığı koşulda oluşturulacak tehlikelerin raporda yer aldığına dikkat çeken ORÇEV, "Ruhsatlı alan için evlerin olduğu, aktif ve pasif heyelan alanlarının bulunduğu, su kaynaklarının durumunun gözetilmediği, çalışma başladığı, hayvan yaşamının olumsuz etkileneceği, bölgeye özgü bitki örtüsünün yeterince incelenmediği, çalışma alanının tarım ve orman alanı olduğu, kamyonların dönüşü için yolların uygun olmadığı gibi gerekçelerle "ÇED gerekli değildir" kararının bilimsel ve teknik açıdan yeterli ve uygun olmadığı görüşü ve kanaatinde bir rapor mahkemeye sunuldu" bilgisini verdi. (Ordu/EVRENSEL)